

PRIMERA CARTA DEL APOSTOL SAN PABLO A LOS CORINTIOS

¹ Wejrqui Pablutča. Jesucristuž cuchanžquita apostoltča. Jalla nuž Yoozqui munchičha, wejr apóstol puestuquiz uchi. Wejrqui Sóstenes cjita jilžtan tii cartal cjiyržcuča ančhuc criichi žoñinacžquin. ² Ančhucqui Corinto wajtchiz criichi jilanacčhucča. Werar Yooz iclizziz žoñinacčhucča. Jesucristuž cjen Yoozqui ančhuc t'akziča niiž zuma kamañchiz cjisjapa. Jalla nijapaqui Yoozqui ančhuc kjawziča. Nižaza Yoozqui tjapa criichi žoñinaca kjawziča niiž zuma kamañchiz cjisjapa. Ančhucatan parti criichi žoñinacžtan Jesucristo Jiliržquin sirwiča. Jesucristo Jilirž mantuquizza ninacami, nižaza učhummi. ³ Učhum Yooz Ejpžtan Jesucristo Jiliržtan, ančhucaquiz zumaj yanapla. Nižaza ančhucžtajapa walikaj kamkatla.

YOOZQUI ŽOÑINACŽQUIZ YANAPCHIČHA

⁴ Jesucristuž cjen Yoozqui ančhucaquiz ancha okziča. Ančhucaž okžtaž cjen tirapan Yoozquin gracias cjican chiyučha. ⁵ Jesucristuž cjen Yoozqui ančhucaquiz zumpacha yanapchiča, Yooz puntu zuma zizajo, nižaza Yooz taku zuma paljayajo. ⁶ Wejrnacaž Jesucristuž puntuquiztan paljaytan ančhucqui persun kuzquiz zumpacha catokchinčhucča. ⁷ Jalla nižtiquiztan ančhucqui tjapaman Yooziž tjaata kamañchizza. Jalla nuž kamcan, Jesucristo Jiliriž tjonz tjuñi tjewža ančhucqui. ⁸ Jesucristo Jiliripacha ančhucaquiz tjurt'iñi kuzziz cjiskataquiča niž tjonz tjuñicama. Tjurt'iñi kuzziz tjewznan, Jesucristo Jiliriž tjonz tjuñiquiziqui ančhuca quintra anaž jecmi kjaž

cjesača. Yoozqui ančuca ujnaca pertunchiča Jesucristuž cjen. ⁹ Nižaza ančhuc kjawziča niž Majch Jesucristo Jiliržtan tsjii kuzziz cjeyajo. Nižaza Yoozza niž kjawžta taku cumpliñiqui. Niž tawkcama ančucaquiz cwitaquiča Jesucristuž tjonz tjuñicama.

T'AKA T'AKA CH'AASSIČHA

¹⁰ Jilanaca cullaquinaca, učhum Jesucristo Jilirž tjuuquiz ančucaquiz rocuča, porapat tsjii kuzziz cjeyajo, nižaza ana pjali cjeyajo. Tsjii kuzziz cjen tsjii pinsamintuchiz cjis waquiziča. ¹¹ Wejt jilanaca cullaquinaca, tsjii kjaž žoñinacaqui Cloé famill žoñinacžquiztan wejtquiz quint'ichiča, ančhucpora ch'aasiñčhucquiča, jalla nii. ¹² Ch'aascan, t'aka t'aka chiichiiñčhucquiča, tuž cjican: “Wejrtča Pabluž t'akquiztanqui”. Tsjiizti cjiñizakazquiča: “Wejrtča Apolos t'akquiztanqui”. Tsjiizti cjiñizakazquiča: “Wejrtča Pedruž t'akquiztanqui”. Yekjapanacazti cjiñizakazquiča: “Wejrtča Cristuž t'akquiztanqui”. Jalla nužupan ančhucqui ch'aasiñčhucquiča.

¹³ Nonžna ančhucqui. Cristuqui anača t'aka t'aka. Ančuca laycu wejrqui anača cruzquiz ch'awctaqui. Nižaza wejt tjuuquiz anača bautistaqui, wejt t'akquiz cjisjapa. ¹⁴ Crispo, nižaza Gayo, jalla ninaca bautissinča. Walizat ana iya bautistučhaja. Jalla nižtiquiztan Yoozquin gracias cjican chiyučha. ¹⁵ Nižaza wejt tjuu ana waytasächa, “Pabluqui wejr bautissičha”, cjicanaqui. ¹⁶ Aaa, tsjiilla wejr tjazinča; Estéfanos familia zakaz bautissinča. Anal iya jec bautistac cjuñučha. ¹⁷ Cristuqui anača wejr bautisajo mantižquichi. Antis liwriñi Yooz taku paljayajo mantižquichiča. Jalla nuž Yooz taku paljaycan wejrqui anača chawjc takunaca chiichintqui. Chawjc takunaca

chiitasaz niiqui, wejtquiz kuz tjaatasach'a. Jalla nižtiquiztan ančhucqui anaž učhum laycu conta Jesucristužquiz tjapa kuztan cjitasach'a. Nižaza Jesucristužquin tjapa kuz ana criitasach'a.

JESUCRISTO CRUZQUIZ CH'AWCTA PUNTU

¹⁸ Jesucristuqui cruzquiz ch'awctatačha. Jalla nii puntu paljaytiquiztan infiernuquin ojkñi žoñinacaqui zumzu takunacažtakaz nayčha. Liwriita, arajpachquin ojkñi žoñinacazti Yooz takupanž nayčha. Nii Yooz taku paljaytaž cjen, Yoozqui niiz azi tjeeža. ¹⁹ Cjijrta Yooz takuqui tuž cjičha:

“Yoozqui tjeeznaquičha, ana criichi žoñinacaž ziztaqui inakazza, jalla nii. Nižaza Yoozqui tjeeznaquičha, ana criichi žoñinacaž intintitaqui tsjii kjutñičha, jalla nii”.

²⁰ Nonžna. Chawjc taku chiiñi žoñinacami, judío cuztumpinac puntu tjaajiñi žoñinacami, nižaza partir puntu parliñi žoñinacami, jalla ninacaqui inakazza; Yooz puntuquiztan ana zizñinacačha. Jalla nuž tjeezičha Yoozqui; ninacž takunacami pinsitanacami zumzukazza. ²¹ Tii muntuquiz žejlñi žoñinacaqui persun kuzquiz pinsican anapan Yooz pajasach'a. Jalla nuž Yoozqui munchičha. ¿Jaknužt žoñinacaqui Yooz pajasajo? Jalla tižtačha. Wejrnacqui Jesucristuž puntuquiztan paljajučha. Nii paljayta taku catokžcu žoñinacaqui werar Yooz pajasach'a. Nižaza liwriita cjesach'a. Ana criichi žoñinacaqui nii liwriiñi taku zumzu takužtakaz nayčha. Jalla nuž ninacaž zumzu taku nayanami, Yoozqui muncha, paljayta Yooz taku criičcu, žoñinacaqui liwriita cjequičha, nii.

²² Judío wajtchiz ana criichi žoñinacaqui milajrunacakaz pecčha. Griego wajtchiz ana criichi žoñinacazti ninacaž pinsita jarukaz liwriita cjis pecčha.

²³ Ana walipančha nižta kuzziz žoñinacaqui. Jesucristuqui

ticziča, žoñinaca ujquiztan liwriizjapa. Jalla nii Jesucristuž puntuquiztan wejrnacui paljayučha, žoñinaca liwriita cjeajo. Pero wejrnacaž Jesucristuž ticžta puntu paljaytiquiztan, Judío wajtchiz žoñinacaqui ana criiz pecčha, “¿Kjažt niičha liwriiñi cjesajo?” cjecanaqui. Parti žoñinacazti wejrnacaž paljayta takunaca nonžcu zumzu takužtakaz nayčha. Pero lijitum liwriiñi takupančha. ²⁴ Jakzilta Judío wajtchiz žoñinacami yekja wajtchiz žoñinacami Yooziž kjawžta nonžaja, jalla ninacaqui Jesucristuž puntu takunaca zumaž nayčha. Nižaza Yooz taku nayčha, walja zizñiž taku, nii. Nižaza Jesucristuž cjen liwriiñi Yooz aziž pajcha nii Yooziž kjawžta nonžni žoñinacaqui. ²⁵ Ana criichi žoñinacazti Yooz taku zumzu takužtakaz nayčha. Pero Yooz takuqui tsjan zumačha tjapa zizñi žoñinacž tawkquiztanami. Nižaza Yoozqui žoñinaca ujquiztan liwriizjapa juc'ant azzizza čhjul žoñinacžquiztanami. Cruzquiz ch'awctaž cjen Cristo ana azziztakaz nayčha ana criichi žoñinacaqui. Pero cruzquiz ch'awctiquiztan Cristuqui žoñinaca ujquiztan liwriyasačha. Ana criichi žoñinacaqui persun aztan anaž liwriyasačha. Cristupankazza liwriiñi azzizza.

YOOZIŽ KJAWŽTA ŽOÑINACA

²⁶ Jilanaca, cullaquinaca, ančhucž cjuñzna. Yoozqui ančhuc kjawziča. Jalla nii kjawžta oraqui jila parti ančhucacuztan ana zizñi žoñinacatačha tii muntuquiz žejlñi žoñinacž yujcquiziqui. Nižaza ana mantiñi žoñinacatačha. Nižaza zuma rispitta familianacuztan anat-ačha jila parti ančhucqui. ²⁷ Yoozqui ančhuc illziča ana zizñi žoñinaca cjenami. Nuž munčha ana criichi zizñi žoñinaca azkatsjapa ultimquiziqui. Nižaza Yoozqui ančhuc illziča ana mantiñi žoñinaca cjenami. Nuž munčha ana criichi mantiñi žoñinaca azkatsjapa. ²⁸ Nižaza

Yoozqui ana rispitta nižaza iñarta žoñinaca illziča, liwriizjapa. Nii žoñinacž puntuquiztan tii muntuquiz ana criichi žoñinacaqui cjiñiča, “Ana čhjulgapa sirwiča”, cjican cjiñiča. Pero ultimquiziqui iñarta žoñinacaž liwriitiquiztan ana criichi rispitta žoñinacaqui inakaz cjiskattaž cjequiča. ²⁹ Jalla nuž Yoozqui žoñinaca illz munchiča, niiž yujcquiz anaž jecmi mitarasi kuzziz cjejajo. ³⁰ Yoozqui Jesucristuž cjen ančucaquiz tsjii ew kamañchiz cjiskatchiča. Nižaza Jesucristuqui učumnacaquiz Yooz zuma pinsitanaca tjeeziča. Jesucristuž cjen učumqui zuma cjissiča Yooz yujcquiziqui. Nižaza Jesucristuž cjen učumqui Yooz kuzcama kamča. Nižaza ultimquiziqui tjapa ana walinacquiztanami liwriitaž cjequiča učumqui. Jalla nužuča Yooz zuma pinsitanacaqui učumnacaltajapaqui. ³¹ Jalla nižtiquiztan cjiirta Yooz takuqui tuž cjiča: “Jakzilat honora waytiz pecčhaja, persunpachquiziqui honora anaj waytila, antis mañitiñi Yoozquizkaz honoraj waytila”.

2

YOOZ TAKU PALJAYZ PUNTU

¹ Jilanaca, cullaquinaca, wejrqui ančucaquiz liwriiñi Yooz taku paljayi tjonchinča. Jalla nuž paljaycan ana chawjc tawkžtan paljaychinča, tsjii walja zizñi žoñižtakazzi. ² Ančucatan želan, Jesucristuž puntuquiztan nižaza Jesucristuž ticžta puntuquiztan jalla niipanikazza weriž paljaytaqui. Jalla nuž wejrqui persun kuzquiz tantičinča, ima ančucaquiz tjoncan. ³ Ančucatan žejlcan, wejrqui humilde kuzziztača, nižaza Yooz eksñi kuzziztača. ⁴ Ančucaquiz Yooz taku paljaycan ana chawjc tawkžtan atips pequiñtača, tsjii walja zizñi žoñižtakaz.

Pero paljayan, Espíritu Santučha niiz aztan ančhuca kuznaca atipchiqui, Jesucristužquin criyajo. ⁵ Yooz aziž tjeežtiquiztan ančhucaquiz criiskatz pecatučha. Ana chawjc taku paljaytiquiztan ančhucaquiz criiskatz pecatučha.

YOOZ PUNTUQUIZTAN INTINTAZ PUNTU

⁶ Pero tsjii tsjii Yooz puntunacaqui ch'amačha intintazqui. Jalla nii puntunacazakaz tjaajinz pecučha. Pero walja Yooz kuzcama kamni criichi žoñinacakaz nii puntunaca intintazasačha. Jalla nii Yooz puntunacaqui anaž tii muntuquiz kamni žoñinacž kuzquiz pinsitiquiztan tjončha. Nižaza anaž tii muntuquiz mantiñi jilirnacžquiztan tjončha. Jalla ninacaqui kataquičha, ninacaž pinsitanacžtanpacha. ⁷ Ima tii muntu paacan Yoozqui persun kuzquiz pinsichičha, jaknužt žoñinaca liwriyačhaja, jalla nii. Ažk watanaca Yoozqui nii liwriiñi puntu ana kjanapacha intintazkatchičha žoñinacžquiz. Jaziqui tii timpuquizkaz Yoozqui intintazkatčha, učhum nižtan wiñaya kamzjapa. Yoozpachačha liwriiñi puntuquiztan tjaajinchiqiu wejtquiziqui. Jalla nii tjaajinta kjanzt'učha. ⁸ Tii timpuquiz mantiñi žoñinacžquiztan anaž jecmi liwriiñi Yooz pinsita intintazzičha. Intintaztasaj niiqui zuma honorchiz Jesucristo Jiliri anaž cruzquiz ch'awctasačha ninacaqui. ⁹ Cjijrta Yooz takuqui tuž cjičha:

“Yoozqui zumanaca tjaczinchičha nižquin sirwiñi žoñinacžtajapa. Nii Yooz tjaczinta zumanacačha anaž jecmi cherchi, nižaza anaž jecmi nonzi, nižaza anaž jecmi persun kuzquiz tantiyi atchiqui”.

¹⁰ Anzimi Yoozqui niiz zumanaca Espíritu Santuž cjen učhumnacaquiz intintazkatchičha. Espíritu Santuqui Yooz puntuquiztan zumpacha intintazza, tjapa Yooz puntumi. Jalla nižtiquiztan učhumnacaquiz intintazkatasachha.

¹¹ Žoñinacaqui persun kuzquiz persun pinsitanacami zizza. Yekja žoñiqui ultimu ana zizza. Jalla nižta irata Yooz Espíritu Santuqui Yooz Ejpž pinsitanacami zizza. Ana čhjul žoñimi Yooz pinsitanaca zizi atasacha, ¹² Yoozqui učhum kuznacquiz niž persun Espíritu Santo luzkatchičha, niž persun pinsita intintazkatajo. Ana criichi žoñž kuzqui Yooz pinsitanaca anapan intintazkati atasacha. Jalla nižta kuz učhumnacaltaqui ana žejlčha. ¹³ Wejrnacqui Yooz puntu intintazcu, ančhucaquiz Yooz pinsitanaca tjaajinchinčha. Žoñiž tjaajinta jaru nižaza zizni žoñž chawjc tawk jaru anal tjaajnučha. Pero Yooz Espíritu Santuž tjaajinta jaru, jalla niil tjaajnučha. Jaziqui Yooz pinsitanaca tjaajnučha Espíritu Santuž irpita criichinacžquin.

¹⁴ Jakzilta žoñit ana Yooz Espíritu Santuž irpitažlaj niiqui, Espíritu Santuž tjaajintanaca anaž catokčha. Zumzu tjaajintanacažtakaz nayčha. Jalla nižtiquiztan ana Espíritu Santuchiz žoñinacaqui anapanž Yooz tjaajintanaca intintazasacha. Yooz Espíritu Santuž irpita žoñinacapankaz Yooz puntu tjaajintanaca intintazasacha. ¹⁵ Espíritu Santuž irpita žoñinacaqui tjapa tjaajintanaca tantiyasacha, Yoozquiztan tjonni taku cjicu, už žoñžquiztan tjonni taku cjicu, jalla nii. ¿Pero ana Espíritu Santuž irpita žoñinacaqui Espíritu Santuž irpita žoñž taku ana tantiyasacha, nižaza criichi žoñinacžquiz Yooz puntu ana tjaajnasacha? ¿Kjažtiquiztan nižta cjesajo? ¹⁶ Yoozqui niž Espíritu Santuž cjen učhumnacaquiz Cristuž pinsitanaca tjaajža. Jaziqui zizza. Cjijrta Yooz takuqui, tuž cjičha: “Anaž jecmi persun kuzquiztan Yooz pinsitanaca zizasacha. Jaziqui anaž jecmi Yoozquiz tjaajnasacha”.

3

ANA CRIICHI ŽOÑINACAŽTAKAZ ANAČHA KAMZQUI

¹ Jilanaca, cullaquinaca, wejrqui ančhucaquiz tjapa Yooz puntu imazil tjaajžni atuča. Ančhucqui imazi zuma intintazasača. Cristužquiz criichi cjenami Yooz Espiritu Santuž tjaajinta jaru ana zuma kamiñčucča. Persun kuzcama kamiñčucča, kolta ocjalanacažtakaz. ² Jalla nižtiquiztan wejrqui Cristuž puntuquiztan tsjii kjaž tjaajintanacakaz ančhucaquiz tjaajinchinča. Jaknužt tsjii wawaqui lichi licča, nižaza anaž čhjeriqui luli atča, jalla nižta irataž ančhucqui. Imazi Yooz tawk čhjeri intintazasača. Imaziča Yooz tawk čhjeri lujlžquinaqui ančhucqui. ³ ¿Kjažtiquiztan nižtajo? Ančhucča ana criichi žoñinacažtakazqui. Ančhucpora quintras pequiñčucča, nižaza ch'aas pequiñčucča, nižaza pjali cjicjiz pequiñčucča. Jalla nuž anawali kamcan iyaziča Yoozquin zuma sirwiñinacčhucqui. Nuž anawali kamcan, ana criichi žoñinacažtakazza. ⁴ Yekjapanacaqui ančhucaquiztan cjiča, “Wejrqui Pabluž t'akquiztanča”. Yekjapanacazti cjiča, “Wejrqui Apolos t'akquiztanča”. Jalla nuž chiichiican ana criichi žoñinacažtakaz kamča.

YOOZ TAKU TJAAJIÑINACŽ PUNTU

⁵ ¿Ject Apolosjo? ¿Ject Pablojo? Wejrnacaž Yooz taku paljaychiž cjen ančhucqui Jesucristužquin criichinčhucča. Wejrnacqui Yoozquin sirwiñkaztča. Yoozqui zapa mayniž wejtnacaquiz sirwiz langz tjaachiča. ⁶ Jalla nižtiquiztan Yooz taku paljaychinča, tsjii zkal čhjaqui kalltažokazzi. Wiruñauqui Apolosqui ančhucaquiz iya Yooz taku paljaychizakazza, jaknužt zkalquiz kjaztan jawiyaz, jalla nižta. Ultimquiziqui Yoozpachača zuma kamañchiz ančhucaquiz cjiskatchiqui, tsjii zuma zkalažtakaz. ⁷ Jalla nižtiquiztan nii čhjactñimi nii jawiñimi anaž čhjulumi. Yoozpanča chekanaqui. Yoozqui žoñinacž kuzquiz langža, tsjii čhjacta žkalažtakaz zuma pakz-

japa. ⁸ Čhjacñimi jawiiñimi tsjiikazza ninacaqui. Yoozqui zapa mayñižquiz pacaquiča niiž langztiquiztan jama. ⁹ Wejrnacqui Yooztajapa langzñi mazinactča. Ančhucqui Yooz langžta yok cuntičhucča. Nižaza ančhucqui Yooz kjuyta kjuya cuntičhucča.

YOOZTAJAPA LANGZ PUNTU

¹⁰ Yoozqui niiž kuzcama wejr apóstol puestuquiz utchiča. Jalla nekztan Yooz taku paljaychinča, žoñinaca Jesucristužquin criyajo. Wejrqui kjuya kjuyñi maestružtakaztča. Yooz kjuy simintu langzinča. Nekztan Yooziž tjaata langzquiztan jama yekjapaqui Yooz kjuya pirkichiča. Weriž kalltita kjuy simintuntuñ jakziltat pirkačhaja, zumpachaž pirkiz waquiziča. ¹¹ Wejrqui Jesucristuž puntuquiztanpankaz tjaajinčinča. Jalla nii tjaajintaqui Yooz kjuy simintužtakazza. Tsjemat simintuqui anača Yooz kjuyjapaqui. ¹² Nii Yooz kjuy simintuntuñ punta punta pirkitamiž cjesača. Koržtan, paaztan, zuma maznacžtan, jalla ninacžtan pirkitadž cjesača. Nižaza pirkitadž zakaz cjesača tabližtan, cañžtan, pjitžtan jalla ninacžtan. ¹³ Pero zapa mayniž langžtaqui kjanapacha tjeežtaž cjequiča Yooz pjalz tjuñquiziqui. Yoozqui ujžtanžtakaz tankataquiča. Nii ujžtan zapa mayniž langžta yatizinskataquiča, zuma langžta, ana zuma langžta, jalla nii. ¹⁴ Jakziltiž langžtat ujžtan tankattiquiztan tjuračhaja, jalla niiqui zuma pactadž cjequiča. ¹⁵ Jakziltiž langžtat ujsnačhaja, jalla niiqui ana pactadž cjequiča. Pero nii žoñž wirakaz infiernuquiztan liwriita cjequiča, niiž langžta pertissi cjenami.

CRIICHI ŽOÑINACAQUI YOOZ TIMPLU CUNTAČHA

¹⁶ Ančhucqui Yooz timplu cuntača. Yooz Espíritu Santuqui ančuca kuznacquiz kamča. ¿Jalla nii ana ziz

ančhucjo? ¹⁷ Yooz timpluqui Yooztajapapanča. Ančhucpachača Yooz timplučhucqui. Jalla nižtiquiztan jakziltat ančhuc akačhaja, nii ančhuc akñi žoñiqui zakaz akta cjequiča; Yooziž castictaž cjequiča.

ANA CRIICHI ŽOÑINACŽ ZIZTAQUI

¹⁸ Ančhucqui anaž jecžquizmi incallskata. Jakziltat ančhucquiztan žoñinacž tjaajintanaca zuma zizñizlaja, jalla niiqui nii tjaajintanacžquiz anača kuz tjaazqui. Pero Yooz puntuquiztan tjaajintanacžquizkaz kuz tjaaz waquiziča, nekztan lijitum zizñi žoñi cjequiča. ¹⁹ Žoñž kuzquiztan ziztaqui zumzu ziztažtakazza Yooz yujcquiziqui. Cjijrta Yooz takuqui tuž cjiča: “Jakzilta žoñit žoñiž pinsita jarukaz kamčhaj niiqui, jalla nižta kamtiquiztan Yooziž tantaž cjequiča, casticta cjisjapa”. ²⁰ Nižaza cjijrta Yooz takuqui, tuž cjiča: “Tjapa ana criichi žoñinacž pinsitanaca inakazza. Jalla nii zizza Yooz Jiliriqui”. ²¹ Jaziqui anača žoñž kuzquiztan tjaajintaqui kuzquiz sint'izqui, “Jalla nii žoñiqui zumaž tjaajinča”, cjicanaqui. Yoozqui tjapa ančhucquiz tjapa zumanaca tjaača. ²² Tjappachača ančhucaltaqui, Pablumi, Apolosmi, Pedrumi, tii muntuquiz žejlñimi, žetimi, ticzmi, tii anzta žejlñimi, tii jazta žejlñimi, tjappacha ančhucaltača, Yoozquin sirwiz yanapzjapa. ²³ Nižaza ančhucča Cristužtajapaqui. Nižaza Cristučha Yooz Ejpž-tajapaqui.

4

YOOZ SIRWIZ PUNTU

¹ Wejrnacqui Yooz sirwiñi žoñinacakaztča. Wejrnacaž Yooz sirwan, Yoozqui wejtnacaquiz niž tuquita chjozaka pinsitanaca tjaajinčiča, parti žoñinacžquiz tjaajnajo. Jalla nuž ančhucqui wejtnaca puntuquiztan pinsiz waquiziča. ² Jakziltižquiz Yoozqui tjaajinčhaja,

jalla nii tjaajintacama parti žoñinacžquiz tjaajinstanča nii žoñiqui. Jalla nužupan waquiziča. ³ Weriž tjaajintaqui yatisinžtaž cjequiča. Pero ančhucqui weriž tjaajinta yatisinžnaquiž niiqui, čhjul žoñimi weriž tjaajinta yatisinžnaquiž niiqui, wejtquiz anaž importiča. Werjpachami ultimu ana yatisinžnasača. Yoozkazza ultimu yatisinžkatñiqui. ⁴ Wejrqui persun kuzquiz ana čhjul uj wachučhaj niimi, Yooz yujcquiziqui cunamižlani wejr ujchiztni. Ultimquiziqui Yooz Jiliriqui wejr yatisinžskataquiča. ⁵ Jalla nižtiquiztan ančhucqui Yooztakaz anaž yekjapanacžquiz tantiiz waquiziča, ima pjalz tjuñi tjonanaqui, nižaza ima Jesucristo Jiliriz tjonanaqui. Ultimquiziqui Jesucristo Jiliriqui chjojta anawalinaca kjana-pacha tjeeznaquiča. Nižaza tjapa žoñinacž kuzquiz pinsitanaca tjeeznaquiča, zumpacha pjalzjapa. Jakziltami zuma lijituma ulnačhaja, jalla niiqui honorchiz cjequiča; Yooziž tjaata honoržtan.

MITARAZI KUZIZ ŽOÑINACA

⁶ Jilanaca, cullaquinaca, Apolužtan wejttan jalla nii wejtnaca puntuquiztan chiyučha, ančucaquiz tjaajznajo. Wejtnacaž tjaajintami nižaza kamtami Yooz tawk jaručha. Jalla nuž nayžcu, ančhucmi Yooz tawk jaru kamñi kuziz cjee. Anača mitarazi kuziz cjiicjiisqui, “Wejt Yooz taku tjaajiñiqui juc'ant zumača; am Yooz taku tjaajiñiqui anal pecučha”, cjicanaqui. ⁷ ¿Ject ančuca t'aka parti žoñinacžquiztan tucquin uchjo? Ančuca t'akaž juc'ant waližlaj niiqui, Yoozpankaz juc'ant wali cjiskatchičha. Ančhucqui anača persunpacha wali cjisnasača. Jalla nižtiquiztan anača atinaru kuziz chiichiizqui, “Juc'ant waliča wejt t'akaqui”, cjicanaqui.

⁸ ¿Ančhucqui wejrnac wirquin ecchinčhucjo? ¿Ančhucqui tjapa Yooz puntunaca zizjo? ¿Wali chawjc jilirinacaž-

takaz ančhucqui kuzquiz sint'ejo? ¿Wejrnac wirquin ecchinčhucjo? Ultimquiziqui ančhucqui anača nižta. Jalla nižta cjenacqui walipanž cjesača. Neesaj wejrnacmi ančuca partiquiz cjiwčhani, ančhucatan chica jilirinaca cjisjapa. ⁹ Ančhucqui nayča, Yoozqui wejrnac apostolonaca wirquin ectača, conta cjisjapa utžta žoñižtakaz, jalla nii. Žoñinacami anjilanacami nižaza tjapa tii muntuquiz žejlñinacami wejtnacaquiz chekža. Ana wali žoñinacažtakaz wejtnacaquiz chekža. ¹⁰ Wejrnacaž Jesucristuž puntuquiztan paljayan ana criichi žoñinacaqui cjiñičha, “Zumzu žoñinacčhucča”. Nuž cjicanž wejtnacaquiz iñarča. Ančhuczti persun puntuquiztan pinsiñčhucča, “Cristuž cjen zuma zizñi žoñinactča wejrnacqui”, cjicanaqui. Wejrnac apostolanacaqui humilde kuzziztča. Ančhuczti persun puntuquiztan pinsiñčhucča, “Tjup kuzziztča”, cjicanaqui. Wejrnacqui iñartača. Ančhuczti rispitta žoñižtakazza. Ultimquiziqui ančhucqui anača nižta. ¹¹ Anzcama wejrnac apostolanacaqui ancha sufručha čherquiztanami kjazquiztanami, nižaza zquitquiztanami. Nižaza wejrnacqui kichtača. Nižaza anača wejrnacqui žejlž kjuychiztqui. ¹² Nižaza persun kjaržtan ochañcama langznuča. Žoñinacaž wejtnacaquiz iñarunami zuma tawkžtan kjaaznuča. Nižaza žoñinacaž wejtnacaquiz ana wali paanami, zuma tjurt'iñi kuzziz awantuča. ¹³ Žoñinacaqui wejtnaca puntuquiztan quintra chiiča. Jalla nuž quintra chiyunami, wejrnacqui zuma pazinziz kuzziz chiižinuča. Nižaza žoñinacaqui wejtnacaquiz tsjii cjujchi irataž cherča, nižaza wirquinpanž tewjcža tsjii juc'ant ana zuma kamñi žoñižtakaz. Jalla nuž wejtnacaquiz watča.

¹⁴ Jalla nuž cjjržcuča ana ančhuc azkatzjapa, antiz ančucaquiz chiižinžcuča wejt k'ayi maatinacaž cjen.

¹⁵ Weriž Jesucristuž puntuquiztan paljaytiquiztan, an-

čhucqui Jesucristužquin criichinčhucča. Jaziqui wejrqui ančuca ejp cuntitča. Kjažtamit ančucaquiz wacchi tjaajiñinaca, nižaza irpiñinaca želačhani, tsjii ejpchizčhuckazza. ¹⁶ Jalla nižtiquiztan jaknužt wejr zuma kamučhaja, jalla nižta ančhucqui zuma kamz waquiziča.

¹⁷ Jalla nižtiquiztan wejt k'ayi Timoteo cuchanžcuča, ančucaquiz cjuñkatzjapa, jaknužt wejrqui Jesucristo sirwican kamtučhaja, jalla nii. Nižaza tjapa kjutñi tjapa iclizziz žoñinacžquizimi tjaajnuča, jaknužt žoñinacžlaqui Cristuž kamañchiz kamzlaja, jalla nii. Jalla nuž Timoteoqui ančucaquiz cjuñkataquiča. Timoteoqui zuma cumpliñi žoñiča. Timoteoqui weriž cjen Jesucristužquin criichiča. ¹⁸ Yekjapanacaqui ančucaquiztan mitarazi kuzziz cjissinčhucča. Tuz pinsichinčhucča, “Pabluqui anapanž tjonzñi tjonasaka”, cji-can. ¹⁹ Yooz munan, wejrqui wajillaž tjonacha. Nekztan wejrqui nii mitarazi kuzziz žoñinacaž langžta obra pa-jača, nižaza jaknižta kamañchizlaja, jalla nii. Nii žoñinacaž chiitami wejtquiz anaž importiča. ²⁰ Yooz mantuquiz kamcan, Yooz aztan zuma kamstanča. Jalla niča chekanaqui; chiita takunacakazza anaž chekanaqui. ²¹ ¿Jaknužt ančhuc pecjo? ¿Ančhuc casticzjapa, wejrqui tjonz waquiziya? ¿Už humilde kuzziz k'ayachtican tjonz waquiza ja'? ¿Weriž tjontanaqui kjaž cjiñiž pec ančhucjo?

5

ANA WALI KAMTA QUINTU

¹ Jilanaca, cullaquinaca, wejtquin tsjii ana wal quintu tjonchiča, ančucaquiztan tsjiiqui niž wiri maa persun tjun tjacsiquiča. Jalla niiqui juc'ant anawaliča. Ana criichi žoñinacami ana nuž paača. ² Jalla nuž cjenami ančhucqui tirapan mitarazi kuzzizčhucča. Pero ančhucalaqui llaquit kuzziz cjis waquiziča. Jalla nižta ana wali

paañi žoñiqui ančhucaquiztan jaytitaj cjila. ³ Wejrqui ančhucatan ana chica želuča. Jalla nuž cjenami, kuzquiz llaquita sint'izcuča. Nuž sint'izcu wejrqui nii uj paañi žoñž puntuquiztan tantiichinča, ana wali paača, jalla niiqui. ⁴ Ančhuczti wejt llaquita kuz cjuñžcan, Jesucristo Jilirž tjuuquiz ajcnaquiča nii uj paañi žoñž puntu tantiizjapa. Jalla nuž ajcžcu, Jesucristo Jiliri qui niž aztan ančhucatan chicaž cjequiča. ⁵ Nekztanaqui ančhucqui nii uj paañiqui Satanasquiz intirjaquiča, niž curpu t'akjisajo. Niiž curpu t'akjistiquiztan cunamit niž kuzqui azquichta cječhani. Jalla nekztanaqui Jesucristuž tjon-tanaqui niž animuqui liwriita cječhani.

⁶ Ančuca mita kuzziz cjisqui anawaliča. Jalla tii chiita taku cjuñžna, “Koloculla liwraturaqui tjapa t'anti maza t'amča”. Jalla nižta iratača nii anawal žoñiqui ančhucatan chica kamcan parti žoñinacžquiz anawali cjisatasacha. ⁷ Tjapa ančuca anawali kamañanaca eca, zuma kamañchizpan cjisjapa. Jesucristuqui učhum cuntiquiztan tsjii wilanažtakaz ticziča, učhum ujquiztan ana casticta cjejajo. Jalla nižtiquiztan ančhucqui ana ujchizza Yooz yujcquiziqui. Tsjii zuma t'anti maza cuntičhucča. ⁸ Jaknužt pascua pjijsta paañinaca zuma kamañchiz cjis pecchaja, jalla nižta irata učhumqui zuma kuzziz cjis waquiziča, nižaza Yooz kuzcama lijituma kamz waquiziča. Anazuma kuzziz, nižaza anazuma kamañchiz, jalla nižta kamz ana waquiziča.

⁹ Tuquiqui cartiquiz cjiržquichinča tuž cjican: “Adulterio paañinacžquiztan jaytaquiča, nižaza nižta paañinacžtan anaž cumpant'iz waquiziča”. ¹⁰ Jalla nuž cjiržcu wejrqui ultimupan anal cjiwča, tjapa ana criichi adulterio paañinacžtan ana želajo. Ana criichi žoñinacaqui anawaliž paača, adulteriuquiz ojklayča, nižaza cusanacžquiz kuz tjaača, nižaza tjañi zaača, nižaza žoñiž

paata yooznaca sirwičha. Tii muntuquiz nižta anawali paañi žoñinaca panž žejlčha. ¹¹Yekjapanacazti “Yoozquin criyučha” cjican, anawali paačha; adulteriuquiz ojklayčha, nižaza cusasanacžquiz kuz tjaačha, nižaza žoñiž paata yooznaca sirwičha, nižaza anawal takunaca joo-joočha, nižaza licčha, nižaza tjañi zaačha. Jalla nižta anawali paacan jakziltat Yoozquin criyučha” cječhaj ni-iqui, jalla nižta žoñinacžtan ana ojklayaquičha. Nižaza anačha nižta paañinacžtanaqui čherimi lujlsqui. Panž ana cumpant'aquičha.

¹²Wejrqui ana criichi žoñinaca anačha wejtleaqui tantiistanqui. Antiz učhumqui icliz žoñinaca tantiistančha, ujchiz ana ujchiz, jalla nii. ¹³Nii uj paañi žoñi jaytitaj cjila. Pero Yoozqui nii ana criichi žoñinaca tantiyaquičha, casticzjapa.

6

QUIJZ PUNTU

¹Jakziltat tsjii jilž quintra quijačhaja, jalla niiqui ana criichi juez yujcquiziqui anaž quijz waquizičha. Pero criichi jilanacžquin quijspančha. ²Jesucristuž tjontan criichi jilanacaqui tjapa ana criichi žoñinacž puntu jusjisaquičha. ¿Nii ana ziz ančhucjo? ¿Tjapa ana criichi žoñinacž puntu jusjisaquiž niiqui, kjažt tsjii quija ana azquichi atasajo? ³Criichi žoñinacaqui anjilanacž puntu zakaz jusjisaquičha. ¿Nii ana ziz ančhucjo? Jaziqui anjilanacž puntu jusjisaquiž niiqui, ¿kjažt tii muntuquiz žejlñi quija ana azquichi atasajo? ⁴Ančhucaquiz quijanaca želaquiž niiqui, ¿kjažt ančhucqui ana criichi žoñžquin quijjo? Criichinacžquiztanaqui anaž čhjulumi ninacaqui. ⁵Jalla nuž tii puntuquiztan chiižinučha ančhuc azajo. Ančhucaquiz

quijanacača anaž cjichuca. ¿Tsji quija želan, ančhucacauiztan anaj azquichi atñi žoñi žejl, kjažtatajo? ⁶ Ana criichi jilirž yujcquiz quijas, ¿kjažtatajo?

⁷ Quija želanaqui, kjanapacha tjeeža, ančhucacauiz ana waliča, jalla nii. Nii criichi jilaž uj paatiquiztanaqui nuž pasinza paachucakazza. Nižaza awantichucakazza.

⁸ Pero ančhucpachača persun criichi jilanacž quintra payiñchucqui, ana walinaca paacan nižaza tjañi zaacan, jalla nuž.

ARAJPACHQUIN KAMZ PUNTU

⁹ Ana wali kamañchiz žoñinacaqui anaž arajpach wajtquin Yooztan chica kamasacha. ¿Jalla nii ana ziz ančhucjo? Jaziqui ančhucqui anača incallta cjisqui. Arajpachquin anaž okaquiča tii žoñinacaqui: adulteriuquiz ojklayñinaca, nižaza žoñiž paata yooz sirwiñinaca, nižaza pampa cjičjiñi zultirunaca, nižaza luctakpora tsjii luctakžtan tsjii maatakžtantakaz cjeyasñinaca. ¹⁰ Nižaza tjañinaca, nižaza cusasanacquin kuz tjaañinaca, nižaza licchinaca, nižaza quintra chiichiñinaca, nižaza žoñinacžquiztan kjañz pecñinaca. Jalla tjapa nižta žoñinacaqui arajpachquin anapan okasača Yooztan wiñaya kamzjapa. ¹¹ Ima Yoozquin criicanaqui yekjap ančhucqui nižtatača. Anziqui Jesucristo Jiliriz cjen, nižaza Yooz Espiritu Santuž cjen ančhuca ujnacaqui pertuntača. Jalla nižtiquiztan ančhucqui Yooz partiquiz cjissiča, nižaza Yooz yujcquiziqui walikaz ana ujchiz cjissiča ančhuca ujquiztan liwriita.

YOOZTAJAPAČHA UČHUMQUI

¹² Jilanaca, cullaquinaca, tsjiilla cjesača. Yekjapa ančhucqui chiičhani, criichi žoñiqui liwriitaž cjen čhjulu paazmi paasača. Pero čhjulu paazmi zuma kamañchiz kamzjapa anaž yanapča. Čhjulu paazmi paasača, pero

čhjul paazami ana wejt kuz atipskatz pecučha. ¹³ Tužučha razunaqui. Čhjeriqui pjuchjapača. Nižaza pjuchqui čhjerijapača. Ultimquiziqui Yoozqui piscpacha liwj tučužinkataquiča. Tužuzakazza razunaqui, učhum persun curpuqui anača adulterio paazjapaqui. Antiz učhum curpuqui Jesucristo Jiliržquiz sirwiñijapača. Nižaza Jesucristo Jiliriča učhum curpuž mantiñiqui. ¹⁴ Yooz Ejpqui Jesucristo Jiliri jacatatskatchiča. Nižaza Yoozqui niiz persun aztan učhum curpunaca jacatatskataquiča.

¹⁵ Učhum curpunacaqui Jesucristužtajapača. ¿Jalla nii ana ziz ančhucjo? Jalla niztiquiztan ¿kjažt criichi žoñž curpuqui putirii maatakžquin tjaata cjesajo? Anapanž cjichuca. ¹⁶ Jakzilta žoñit putirii maatakžtan adulterio paačhaj niiqui, nuž pucultan tsjii curpuchiztakaz cjissa. Cjijrta Yooz takuqui tuž cjiča: “Luctakžtan maatakžtan lucutiñi cjequiž niiqui, tsjii curpuchiztakaz cjisnaquiča”. ¿Jalla nii Yooz taku ana ziz ančhucjo? ¹⁷ Nižaza jakzilta žoñit persun kuz Jesucristo Jiliržquin tjaaquiž niiqui, nuž pucultan tsjii kuzziz cjissa.

¹⁸ Adulterio cjecisqui anapanž pecalla. Jalla nižta paaquiž niiqui, persunažtajapa quintraž paača. Parti paata ujnacaqui, anaž nii adulterio ujžtapachaqui. ¹⁹ Ančuca curpuqui Yooziž tjaata Espíritu Santuž kjuya timplučha. Jalla nižtiquiztan Espíritu Santuqui ančucaquizpacha žejlčha. ¿Jalla nii ana ziz ančhucjo? Ančhucqui patrunchizpanča. ²⁰ Yoozqui ančhuc kjaychiča, wali preciužtan, Jesucristuž ljocžtan. Jalla nižtiquiztan ančuca curpuquiztanami kuzquiztanami Yooztajapa honora waytiz waquiziča. Jalla nuž pizcpacha Yooztajapapanča. Jilanaca, anača uj paazqui.

¹ Jaziqui amiž cjjirta pewcztanacquiz kjaaznasača. Jaziqui tii chiižinuča. Ana zalzqui walikazza. ² Jalla nuž cjenami tii timpuquiz zalz waquiziča, ana adulterio ujquiz tjojtsjapa. Jalla nižtiquiztan zapa luctaka tsjaa maatakžtan zalz waquiziča. Nižaza zapa maataka tsjii luctakžtan zalz waquiziča. ³ Tsjii lucuqui zuma lucužta cjispanča persun maatakžtanaqui. Nižaza tsjaa tjunqui zuma tjunažta cjispanča persun luctakžtanaqui. ⁴ Tjuna curpuqui persun lucžtajapapanča. Nižaza lucž curpuqui persun tjunaltajapapanča. ⁵ Nižaza porapat lucutiñi curpu tjaa-asaquiča. Porapat tsjii acuerduquiz luzasaquiž niiqui, tsjii kjažtallaž nicasasača, Yoozquin mayizizquin kuz tjaažjapa. Nii acuerduquiz luzta timpu wattan, nii lucutiñiqui ana iya nicz waquiziča. Tira nicaquiž niiqui persun curpu ana ewjazñi atačhani, nekztan Satanás diabluqui nii ana ewjazñi attiquiztan nižaza nictiquiztan adulteriuquiz tjojtskatasacha.

⁶ Nekztan jalla tuž chiižinuča, pero anal ultimu mantuča. ⁷ Wejrqui ana zalzničha. Jalla nižta kamniž cjičhaj tjapa ančhucqui, jalla nižtal pecučha wejrqui. Pero Yoozqui zalz kamaña, nižaza ana zalz kamaña tjaača. Jalla nižtiquiztan zapa mayni niž persun Yooziž tjaata kamañ jaru kamstanča. Jalla niiqui walikazza.

⁸ Zultiržquizimi, žew luctakžquizimi žew maatakžquizimi tuž chiižinuča ančhucaquiz. Wejr irataž cjičhaj ančhucqui, ana zalžni. Jalla niiqui waliž cjesacha. ⁹ Anchapanž zalz pecčhaj niiqui, zalzna cjichucača. Ana zalzcanpacha nižaza ancha maataka peccan želasaž niiqui, ujquiz tjojtznasacha. Jalla nuž cjenaqui zalzla cjichucapanikazza.

JALJTIZ PUNTU

¹⁰⁻¹¹ Zalzi žoñinaca, ančhucaquiz wejr mantuča, jalla tuž. Tsjaa tjunqui naaža persun luctakžtan ana jaljtiz

waquiziča. Nižaza tsjii lucuqui niiz persun tjunatan ana jaljtiz waquiziča. Jaljtaquiž niiqui, ana iya yejkžtan zalznasača. Pero nii lucutiñ žoñiqui porapat pertunas waquiziča. Jalla tii mantitaqui anača weriž mantitakazzi, Yooz Jiliriž mantitapanča.

¹² Parti žoñinacžquiz chiižinuča, tii chiižintaqui ana Yooziž mantitača. Tsjii criichi žoñiqui ana Yoozquin criichiñ tjunchizlaj niiqui, nižaza naa tjunqui lucutiñpan kamz pecčhaj niiqui, nii criichi lucuqui ana jaljtiz waquiziča. ¹³ Nižaza tsjii criichi maatakaqui ana criichi lucchizlaj niiqui, nižaza naaža lucuqui lucutiñpan kamz pecčhaj niiqui, naa criichiñ tjunqui ana jaljtiz waquiziča.

¹⁴ Naaža cjen Yoozqui naaža ana criichi lucu cwitiča. Nižaza Yoozqui ana criichiñ tjun cwitiča naaža Yoozquin criichi lucchiz cjen. Ana nižta cjequiž niiqui, nii lucutiñ maatinacaqui ana criichi žoñinacž maatinacažtakaz cjesača. Pero Yoozqui nii lucutiñ maatinaca cwitiča.

¹⁵ Pero tsjii ana Yoozquin criichi lucumi už tjunmi jaljtizpanž pecčhaj niiqui, tsjiikaj jaljtila cjichucača. Jalla nižta wataquiž niiqui nii Yoozquin criichi lucu cjicu už tjun cjicu jaljtasača, porapat zuma kamasajo, ana wali kamchuca cjenaqui. Yoozqui učhum criichinaca kjawzicha, zuma kamajo. ¹⁶ ¿Criichi lucuqui niiz ana criichiñ tjun ultimu Yoozquin criiskatasajo? Ana zizzucača. ¿Nižaza criichiñ tjunqui naaža ana criichi lucu ultimu Yoozquin criiskatasajo? Ana zizzucača.

YOOZIŽ TJAATA KAMAÑ JARU KAMZ WAQUIZIČHA

¹⁷ Zapa mayniqui Yooziž tjaata kamañ jaru kjažtachichimi kamz waquiziča. Yooziž kjawžtaž cjen tsjii wira kamchinčhucča. Jalla nii wira ana Yooz quintražlaj niiqui, nižta kamzquiz cjesača. Jalla nužupan mantuča tjapa iclizziz žoñinacžquin. ¹⁸ Criiz oraqui

jakziltat judío žoňž chimputažlaj niiqui, chimputa žela. Nižaza criiz oraqui jakziltat ana chimputažlaj niiqui, ana chimpuskata. ¹⁹ Chimputami ana chimputami anaž importičha. Yooz mantitacama kamzqui, jalla niiča importaqui. ²⁰ Yoozquin criižcuqui čhjul žoňimi čhjul kamaňchizlaja, jalla nii kamaňquiz cuntintu žejlzkazza. ²¹ Criiz oraqui žoňž mantuquiz žejlcanami, amqui ana kuz turwayskataquiča. Nekztan, jalla nii žoňž mantuquiztan liwriita cjesaž niiqui, pan ulnaquiča, liwrii cjisjapa. ²² Jakzilta criichi žoňit žoňž mantuquizlaj niiqui, nii žoňž mantuquiz tira žejlcanami, cjuňzna, Jesucristo Jiliriž liwriitača, nii. Nižaza jakzilta criichi žoňit žoňž mantuquiz ana žejlčhaja, tii cjuňzna, Jesucristuž mantuquiz žejlčha, nii. ²³ Yoozqui ančhuc kjaychiča wali jila preciužtan. Cristuž ljokča nii preciuqui. Jalla nižtiquiztan žoňž mantuquiz anača cjiskatsqui. ²⁴ Yoozquin criižcuqui čhjul žoňimi čhjul kamaňchizlaja, jalla nii kamaňquiz žejlz waquiziča. Kjažtachichimi cuntintu cjequiča Yooztan chica kamchiž cjen.

ZALZ PUNTU

²⁵ Yoozqui wejtquiz ana taku tjaachiča zultirunacž puntuquiztan. Pero, wejrqui tuž chiižinuča. Nižaza cjuňzna, Yoozqui wejtquiz apóstol kamaña cumpjiichiča. Nižaza nii apóstol kamaň jaru panž kamuča. Wejrqui Yooziž illtitiča niižquin sirwizjapa. Jalla nižtiquiztan weriž chiižinta tawkquiz kuz tjaaz waquiziča. ²⁶ Tuž chiižinuča. Tii timpuquiz kamzqui ch'amača criichi žoňinacžtjapaqui. Jalla nižtiquiztan čhjul kamaňchizlaja, jalla nii kamaňquiz žejlz waquiziča. Zalzižlaja, zalzi žela; ana zalzižlaja, ana zalz waquiziča. ²⁷ Jakziltat tjunchiz cječhaja, anaž persun maatakžtan jaljtiz waquiziča. Nižaza ana zalzi žoňiqui maataka kjurz ana waquiziča. ²⁸ Pero jakziltat zalznačhaja, jalla nii zalžtaqui

anača ujqui. Nižaza jakzilta turt zalznačhaja, jalla nii zalžtaqui anača ujqui. Tii ch'ama kamz timpuquiz zalñinacžquiz juc'ant llaquinaca cjequiča. Wejrqui anaj nižta llaquita kamjaa ančhuc cjiwčhiya.

²⁹ Jilanaca, cullaquinaca, tii walja ch'ama kamz timpuqui ana ažka tjuraquiča. Jalla nižtiquiztan tekztan nawjcchuc tjunchiz žoñinacaqui anaž tjunaquiz juc'anti kuz tjaaquiča. Antiz Yoozquin juc'anti kuz tjaaquiča. ³⁰ Nižaza llaquita žejlñi žoñinacaqui anaž ancha llaquisaquiča. Yooztan kamchiž cjen cuntintu cjequiča. Nižaza čhjulquiztan chipsñi žoñinacaqui anaž juc'anti kuz tjaaquiča chipchipsquiziqui. Yoozquin juc'anti kuz tjaaquiča. Nižaza cusasanaca kjayñi žoñinacaqui anaž juc'anti kuz tjaaquiča kjayta cusasanacquiz. ³¹ Tii muntumi nižaza tii muntuquiz žejlñimi tučužinzaquiča. Jalla nižtiquiztan jakziltat tii muntuquiz želinčiz cječhaja, anaž nii želinčizquiz kuz tjaaquiča. Antiz Yoozquin juc'anti kuz tjaaquiča.

³² Ančhucqui tii muntu kamcan kuz turwayzquiztanaqui liwriitakaj cjeejal cjiwčhiya. Ana zalžni žoñinacaqui Yooz kamañquizkaz kuz tjaačha; Yooz kuz cuntintu cjiskatz pecča. ³³ Zalžni žoñinacazti Yoozquin sirwicanami tii muntu kamañquiz kuz tjaača, persun tjun cuntintu cjisjapa. ³⁴ Nižaza zalzi maatakž kamañžtan zultir maatakž kamañžtan anača tsjiikaz. Ana zalzi maatakqui Yooz kamañquizkaz kuz tjaača. Curpumi kuzmi Yoozquin sirwizquin tjapa kuz tjaača. Pero zalzi maatakzti Yoozquin sirwicanami tii muntu kamañquiz kuz tjaača, persun lucu cuntintu cjisjapa.

³⁵ Tii weriž chiižintaqui ančhucalta wali cjisjapača, anaž ančuca atajzjapa. Nižaza tii weriž chiižintaqui ančucaquiz zuma kami yanapzjapača, nižaza Yoozquinpankaz tjapa kuz tjayi yanapzjapa.

³⁶ Tsjiilla cjesača, zalz puntuquiztan zakaz. Jakzilta žoňžtat tsjaa majt želačhaja, zalz irarquiz tjonchiň, nižaza ancha zalz pecchiň. Ana chjalztiquiztan niiž kuz turwayskatčhaj niiqui, tuž chiižinuča. Niiž tur chjalz wali tantiižcu, chjalznasača. Nii chjalzqui anača ujqui. ³⁷ Tii puntu iyal chiižinuča. Naa tura ejpqui ana chjalz pecčhaj niiqui, ana chjalzucača. Walikaz cjesača. Naa turaž cjen, ana jarita cjesaž niiqui, nižaza niiž persun kuzquiz ana chjalz pinsitacamažlaj niiqui, ana chjalzucaž cjesača. Jalla nii ana chjalzqui waliž cjesača. ³⁸ Jaziqui nii chjalzňi žoňiqui walikaz paača. Pero nii ana chjalzňi žoňizti juc'ant walikaz paača.

³⁹ Zalžni maatakaqui persun lucžtan kamaquiča, čhju-lorat ticznačhaja, jalla niicama. Jalla niiqui liy jaruča. Jalla nuž lucu ticzi cjenaqui naa žew žonqui yekja lucžtan zalznasača, pero Yoozquin criichi žoňizakaz cjesača. ⁴⁰ Pero naa žew žon ana zalznaquiž niiqui, juc'ant cuntintu cjequiča. Jalla nuž pinsuča wejrqui. Nižaza Yooz Espíritu Santuča wejt kuzquiziqui, weriž pinsita zuma cjisjapa.

8

ŽOŇIŽ PAATA YOOZNACQUIN TJAATA ČHJERI PUNTU

¹ Tsjiilla cjesača, žoňiž paata yooznacquin tjaata čhjeri puntuquiztan. Ančhucqui cjiča: “Tjapa wejr-nacqui nii puntuquiztan zizuča”. Pero wejr cjiwča, jakziltat “Wejrtča ziziňtqui”, cječhaj niiqui, mit kuzziz cječhani. Nižaza jakziltat zuma munaziňi kuzziz cječhaj niiqui, parti criichi žoňinacažquiz yanapstanča zuma kamaňchiz cjeyajo. ² Jakziltat persun kuzquiz pinsican: “Ultim weraral zizuča”, cjican cječhaja, jalla niiqui ana zuma zizza. Anapanž ultim werara zizasacha. ³ Jakziltat

Yoozquin tjapa kuz tjaachaja, Yoozqui nii žoňi pajčha niíž maati cunta.

⁴ Jaziqui nii žoňiž paata yooznacquin tjaata čhjeri puntuquiztan, tuž cjiwčha. Žoňiž paata yooznacaqui anapančha ultim Yoozqui. Nižtiquiztan anačha čhjulumi. Werar Yoozqui zintallapanikaz žejlčha. ⁵ Tii muntuquiz žejlňi žoňinacž yooznacaqui wacchičha. Ana criichi žoňinacaqui tii yokquiz žejlňimi nižaza tsewc arajpachquin žejlňimi cjičha, “Niičha Yoozkaz”, nižaza “Niičha učhum Jiliriqui”, panž cjičha. ⁶ Učhumnacalta tsjii werar Yoozkaz žejlčha. Tsjii Yooz Ejp žejlčha. Niiqui tjapa žejlňinaca paachičha. Nižaza učhumnacaqui niižtajapačha. Nižaza tsjii Jesucristo Jilirikaz žejlčha. Niiž cjen tjapa žejlňinaca žejlčha, nižaza niíž cjen učhumnacaltaqui ew žejtz kamaña žejlčha.

⁷ Žoňiž paata yooznac puntuquiztan yekjap criichi žoňinacaqui ana zuma intintičha. Tuquita yekjapanacaqui ančhucaquiztan žoňiž paata yooznaca sirwiňitačha. Jalla nižtiquiztan anziqui yooznacquiz tjaata čhjeri lujlcan, nii paata yooznacquin pinsičha, nižaza persun kuzquiz sint'ičha. Jalla nižtiquiztan nii čhjeri lujlchiž cjen ultim Yooz quintra uj paačha. ⁸ Yooz yujcquiziqui čhjeri lujlchi cjenami ana čhjeri lujlchi cjenami anaž importičha. Jakziltat čhjul čhjerimi lujlčhaj niiqui, nii čhjerquiztan anaž tsjan Yoozquin kuzziz cjesačha. Nižaza jakziltat ana tjpaman čhjeri lujlčhaj niiqui, nii ana tjpaman čhjeri lujltiquiztan ana upa Yoozquin kuzziz cjesačha. ⁹ Pero žoňiž paata yooznacquin tjaata čhjeri lujlzquiztan cwitazaquičha, ana tsjii ana zuma intintiňi criichi jila ujquiz tjojtscatzjapa. ¹⁰ Ančhucqui zizza, žoňiž paata yoozqui anačha čhjulmi, jalla nii. Nižaza ančhucqui žoňiž paata yooznacquin ana sint'ičha. Pero yekjap jilanacazti tirapan žoňiž paata yoozquin kuzquiz sint'iskatčha, ul-

timu Yoozquin criichi cjicanami. Jaziqui yekjap ančhucacauiztan žoñiž paata yooz timpluquiz čhjeri lulasaćha. Pero tsjii jilaqui ančhuc cheržcu lujlz zakaz pecasaća, aunquimi nii žoñiž paata yoozquin sint'icanami. Jalla nižtiquiztan nii žoñiž paata yoozquin sint'iñi jilaqui ultim Yooz quintra uj paasaća, nii žoñiž paata yoozquin tjaata čhjeri lujlžcu. ¹¹ Jaziqui ančhucadž lujltiquiztan nii criichi jilaqui werar Yoozquiztan zarakskatća. Jesucristuqui nii jilž laycu ticzića, jalla. ¹² Pero ančhucqui nii jilž kuz ana wali cjiskatća. Jaziqui nii jilž quintrami uj paaća, nižaza Cristuž quintrami uj paaća. ¹³ Jalla nižtiquiztan žoñiž paata yoozquin tjaata čhjeri lujlchiž cjen wejt jila ujquiz tjojtskatasadž niiqui, anapan nii čhjeri lujlz pecuća. Wejrqui anapan yekja jila ujquiz tjojtskatz pecuća.

9

PABLUŽ KAMAÑA PUNTU

¹ Wejrqui liwriitća. Jalla nižtiquiztan čhjulu paazmi paasaća. Wejrqui Jesucristuž cuchanžquita apostoltća. Nižaza wejrqui persun čhjujcztan učhum Jesucristo Jiliri cherchinća. Nižaza weriž Yooz taku paljaytiquiztan, ančhucqui Jesucristo Jiliržquin criichinčhucća. Jaziqui ančhucqui wejt obra cuntaća Yooztajapaqui. ² Cunamit yekjapanaca wejr ana apóstol pajčhani. Ančhuczi wejr apóstol pajstanća. Ančhucadž Jesucristužquin criichiž cjen, wejrqui kjanapacha tjeeztitća, ultim werara apóstol, jalla nii.

³ Wejt quintra chiiñinaczquiz kjaaznuća, tuž cjican: Wejrtća lijitum apostoltqui. ⁴ Jalla nižtiquiztan criichi žoñinacadž tjaata čhjerimi nižaza čhjul tjaatami tanznasaća. ⁵ Nižaza apóstol kamañquiz ojklaycan criichiñ tjun chjichasaća. Jalla nižta chjichñića parti apostolanacaqui, nižaza Jesucristo Jilirž persun lajknacami,

nižaza Pedrumi. ⁶ Wejttan Bernabežtan Yooz taku paljaycan tirapan langznuča, persuna mantinzjapa. Jalla nuž cjenami, tii mantinzjapa langzqui jaytasača, ančhucqui wejr mantinžinajo.

YOOZ TAKU PALJAYŃI ŽOŃŽ PUNTU

⁷ Tsjilla cjesača nii puntuquiztan. Zultatunacaqui anaž sirwiča, persuna mantincan. Nižaza zkala langžni žoñiqui zkal čhjerquiztan lulasača. Nižaza uuza ichni žoñiqui uuzi lichiž licasača. Jalla nužupanča tii muntuquiziqui. ⁸ Anača wejt kuzquiztankaz tii chiitaqui. Jalla nuzupanž chiiča Moisés cjiirta Yooz takuqui. ⁹ Nii Moisés cjiirta liquiziqui tuž cjiča: “Tsjii zkala jojni wacaqui anaž ņujcz waquiziča”. Yoozqui jalla nuž cjiican chiichiča anača wacžtajapa, ¹⁰ antiz wejrnacaltajapača. Nijapa nii Yooz taku cjiirtača. Zkal yoka kjullni žoñimi, nižaza zkala jojni žoñimi tjewznača zkalquiztan tsjižtan tanzjapa. ¹¹ Jaziqui wejrnacqui ančucaquiz Yooz taku paljaychinča, zkala čhjaczhižtakaz. Jalla nižtiquiztan wejtnacalaqui ančucaquiztan mantinzjapa tanzni cjichuca, zkala langžni žoñižtakaz.

¹² Yekja Yooz taku tjaaji ni žoñinacaqui ančucaquiztan mantinzjapa tanchipanča. Wejtnacalaqui ančucaquiztan juc'anti tanzuca. Wejrnaczi anapan wira mantinz exijcan kamiñča. Wejrnacqui persuna langztiquiztan mantincan kamiñča. Čhjulumi awantuča liwrii ni Cristuž taku catokz ana atajta cjejajo. ¹³ Timpluquiz langžni žoñinacaqui timpluquiztan mantiñiča. Nižaza timplu altarquiz wilana jawkni žoñinacaqui wilana jawkta chjizwiquiztan mantiñitacha. Jalla nii ančhucqui zizza. ¹⁴ Jalla nižtapacha Jesucristo Jiliri qui mantichiča, jakzilat liwrii ni Yooz taku paljayačhaja, jalla niiqui nii Yooz taku paljayz langzquiztan mantinasacha.

PABLUQUI YOOZ TAKU PALJAYČHA, PERSUNA MANTIN-CAN

¹⁵ Wejrqui anapan mantinz exijcan kamiňča. Nižaza anziqúi anal ančhucaquin cjiŕžcuča wejr mantinskatzjapa. Ana jakziltižquizimi mantinskatz pecuča. Wejrqui ima žoňžquiz mantinskatzcan ticzkal pecasača. Tii persuna mantinz honora ana wejtquiztan kjaňkatz pecuča.

¹⁶ Yooz taku paljaycan wejrqui anal mit kuzziz cjesača. Yoozqui wejtquiz nii kamaña tjaachiča. Jalla nižtiquiztan Yooz taku paljaystanča. Liwriiňi Yooz taku ana paljayasaž niiqui, wejrqui castictal cjesača. ¹⁷ Nižaza wejrqui persun kuzcamakaz Yooz taku paljaytasaz niqúi tsjii pacz tjewztasača, weriž Yoozquiz yanaptiquiztan. Pero anača wejt kuzcama tii puestuquin kamuča. Yoozqui tii Yooz taku paljayz kamaña wejtquiz tjaachiča. Jalla nižtiquiztan Yooz taku paljaystanpanča wejrqui. ¹⁸ Nižaza liwriiňi Cristuž taku paljaycan ana jeczquiztanami cobriňča, wejr mantinžinajo. Antiz persunpacha mantinuča. Jalla nižta ojklayžcu ancha cuntintutča. Jalla niiča wejt kuzquiz pactažtakazqui.

¹⁹ Cristuž cjen wejrqui liwriitača. Jaziqui žoňž kuzquiz pinsita jaru ana kamuča. Jalla nuž liwriitaž cjenami, wejrqui tjapa žoňž kuz jaru paasača, walja žoňinaca Cristužquin kuzziz cjiskatzjapa. ²⁰ Judío žoňinacžtan kamcan, judío žoňinacž cuzturumpi paa-uča, ninaca Cristužquin kuzziz cjiskatzjapa. Nižaza, Moisés liy jaru kamňi žoňinacžtan kamcan, Moisés liy paa-uča, ninaca Cristužquin kuzziz cjiskatzjapa. Ultimquiziqui anal nii Moisés liy mantuquiz kamuča. ²¹ Nižaza ana Moisés liy jaru kamňi žoňinacžtan kamcan, wejrqui zakal Moisés liy jaru ana kamuča, nii žoňinaca Cristužquin kuzziz cjiskatzjapa. Ultimquiziqui wejrqui werar Yooz liy jaru kamuča, nižaza Cristuž liy jaru kamuča. ²² Nižaza

čhjulquizimi kuz sint'iskatñi žoñinacžtan kamcan, wejrqui nižtazakaz kuz sin'tiskattažokaz cjiñča, nii žoñinaca Cristužquin kuzziz cjiskatzjapa. Jalla nižta punta punta kamuča, jaknužumi žoñinaca liwriita cjeyajo. ²³ Jalla nižta punta punta kamuča, žoñinacžquiz liwriiñi Yooz taku criiskatzjapa. Nižaza jalla nižta kamuča, persunpacha Yoozquiztan zumanaca tanzjapazakaz.

²⁴ Tsjii cjesača. Ančhucqui tuž zizza. Tsjii zajtñiquiz tjapa zajtñi žoñinacžquiztan tsjiillapankaz ganča. Jalla nuž cjuñžcu ančhucqui Yooz jiczquiz tjapa kuztan zajtz waquiziča, premio ganzjapa. ²⁵ Tjapa piluta uziñinacaqui walja istutiča ima canchiquiz luzcan. Nižaza ana walinacquiztan jaytissa tsjan cusa uzinzjapa. Jalla nižta paača, tsjii chjañquiztan paata royti pillu ganzjapa. Nii premiuqui tsjii upacamakaz tjurča. Ančhuczi Yooz jiczquiz zajtča, tsjii wiñaya tjurñi premio ganzjapa. Jalla nii premiuqui cjiča, Yooztan wiñaya kamz, jalla nii. ²⁶ Wejrqui anal inapampa Yooz jiczquiz zajt zajtcan kamuča. Tsjii pucultan boxsiasñi žoñinacaqui anaž tsjii kjutñi čhajcz pecča. Antiz panž čhajcza tsjiizuñž yujquin. Wejrqui jalla nižtazakaz anal inapampa kamuča. Antiz liwriiñi Yooz takucama kamuča. ²⁷ Wejrqui persun kuzquizpacha ewjasuča čhjul anawalinacami paazquiztan. Wejrqui jalla nuž paa-uča, Yooz wejr ana wirquin tjewcznajo. Yekjapanacžquiz zuma tjaajinžcu wejrqui anal wirquin tjewczta cjis pecuča, wejr ana zuma kamchinž cjen.

10

TUQUITA EJPNACŽ KAMTA PUNTU

¹ Tsjii cjesača. Wejrqui ančucaquiz tuž zizkatz pecuča. Egipto yokquiztan ulanžquichi tuquita ejpnacaqui tsjir koztan kamatča. Moisés irpita kamatča.

Nižaza Moisesqui tjapa ninaca Ljoc Kota tjakchiča. ²Jalla nuž irpitaž cjen, nižaza Ljoc Kota tjaktaž cjen, nii žoñinacaqui Mojestan tsjii kuzziztača. Jalla nižtiquiztan tjapa ninacaqui Moisés irpiñi bautistažtakaztača. ³Nižaza tjapa ninacaqui Yooz tjaata čhjeri lujlchiča. ⁴Nižaza tjapa ninacaqui tsjii pajk maz ajkquiztan Yooz tjaata kjaz licchiča, curpu mantinzjapa, nižaza ninacž kuz wali mantinzjapa. Nižaza ninacž kuz wali mantinzjapa Cristutača mazquiztan ulanñi kjaztakaz. Jalla nii Cristuqui chicapacha cumpañt'atča ninacaž jiczquiz okan. ⁵Jalla nuž Cristuž cumpañt'ita cjenami, jila parti nii žoñinacaqui anapan Yoozquin kuzziztača. Jalla nižtiquiztan Yoozqui anatača cuntintu; ninacž quintra žawjchiča. Jalla nižtiquiztan nii žoñinacaqui ch'ekti yokquin ticziča.

⁶Jalla nii tuquita kamtaqui cjiirtatača učhumnaca cjuñajo, nižaza niža ana walinaca tuquitažtapacha ana paajo. ⁷Jaknužt yekjapa tuquita ejpnaca žoñiž paata yooznacquin sirwitčhaja, jalla nižtapachaqui anapanž kamz waquiziča ančhucqui. Nii tuquita ejpnacž puntuquiztan cjiirta Yooz takuqui, tuz cjiča: “Nii žoñinacaqui čhjeri lujlžcu licžcu tsajts pjijsa payi waquintichiča.” Jalla niža irata kamz anaž waquiziča. ⁸Nižaza yekjap tuquita ejpnacaqui adulterio paachiča. Jalla nižtiquiztan ticziča 23,000 žoñinacaqui tsjii noojikaz. Jalla nii cjuñzna. Adulterio anača paazqui. ⁹Nižaza yekjap tuquita ejpnacaqui: “Yoozza pazinziz kuzzizqui”, cjichiča. Jalla nekztan juc'anti anawalinaca paapaatča. Ultimquiziqui Yooz Ejpqui ninaca casticchiča. Jalla nii castictiquiztan walja žoñinacaqui ticziča, zkoranacaž čh'atta. Jalla nii cjuñzna. Anača uj paazqui: “Yoozza pazinziz kuzzizqui”, cjicanaqui. ¹⁰Nižaza yekjap tuquita ejpnacaqui Yooz quintra chutchiča. Jalla nižtiquiztan Yoozqui anjila

cuchanžquichiča ninaca conzjapa. Jalla nii cjuñzcu, ančhucqui Yooz quintra chuch anaž waquiziča.

¹¹ Tjapa tuquita ejpnacaž kamtaqui Yooz tawk libruquiz cjjirtatača učumnacaquiz chiižinzjapa ana nižta paajo. Tii muntu tucuzinz žcatžinžquiča. Jalla nižtiqiztan tuquita ejpnacaž kamta quintunaca zumpacha cjuñž waquiziča, ana nižta kamzjapa. ¹² Jalla tuž cjiwča. Jakziltat persun kuzquiz “walikaztča wejrqui” cjican pinsiçhaja, jalla niiqui panž cwitazaquiča, ana ujquiz tjojtjapa. ¹³ Čhjul pruebanacquizimi ančhuc sufriçhaja, jalla nižta pruebanacquiz zakaz tsjii tsjii criichi žoñinacaqui sufriča. Čhjul pruebanacaž sufriskatta cjenami Yoozqui anchucaquiztan nii pruebanaca ana atipskataquiča. Antiz ultimquiziqui Yoozqui čhjul pruebanacquiztan anchucaquiz atipskataquiča, ančhuc ana čhjul ujquiz tjojtjapa, nižaza tjurt'iñi kuzziz awantizjapa. Učhum Yoozza zuma yanapñiqui, učumnacaž tjapa pruebanaca tjurt'iñi kuzziz watajo.

ŽOÑIŽ PAATA YOOZNACQUIZTAN ZARAKA

¹⁴ Weriž pecta jilanaca, cullaquinaca, žoñiž paata yooznacquiztan zaraka. Anapanž ninacžquiz sirwa. ¹⁵ Ančhucča zizñi žoñinacaqui. Ančhucpacha tii weriž chiita taku yatisinznasača, werara ana werara, jalla nii. ¹⁶ Cristuqui učhum laycu ticziča. Jalla nii cjuñznajo Cristuqui cuzturumpi mantichiča, uwas kjaz liczmi, nižaza t'anta lujlzi. Nii uwas kjazza Cristuž ljoc cuntaqui. Nižaza nii t'antača Cristuž curpu cuntaqui. Nii Cristuž mantita cuzturumpi paacan Yoozquin gracias cjican chiiča. Nii uwas kjaz liccan Cristužtan tsjii kuzziz cjican tjeeža. Nižaza nii tojžta t'anta lujlcan Cristužtan tsjii kuzziz cjican tjeeža. ¹⁷ Tsjii t'anta žejlča, aunquimi t'unapacha kjolžtami. Nižtazakazza učhummi. Walja tama criichinaca želanami, tsjii curpuchiztakazza. Tsjii

t'antiquiztan tjappacha lujlča, jalla nuž tjeeža, tsjii kuzzizza tjappacha, cjicanaqui.

¹⁸ Israel žoñinacžquiztan tii puntu cjuñzna. Jakziltat Yooz altarquin wilana jawkčhaja, jalla niiqui wilanquiztan lujlcan nii altarž Yooztan tsjii kuzziz cjican tjeeža. ¹⁹ Nonžna, žoñiž paata yoozqui anaž čhjulumi. Nižaza žoñiž paata yoozquin tjaata chjizwimi anaž čhjulumi, chjizwikazza. ²⁰ Pero jakzilta ana Yoozquin criichi žoñit wilana jawkčhaja, jalla niiqui zajranacžquin wilana onanča, anapanž werar Yoozquin onanča. Jalla nižtiquiztan ančhucqui anaž ninacžtan cumpañt'iz waquizičha. Cumpañt'aquiž niiqui zajranacžquiz kuzziz cjican tjeeža. ²¹ Anaž jakziltami Cristo Jilirž wasumi nižaza zajranacž wasumi tanznasača. Nižaza anaž jakziltami Cristo Jilirž t'antami nižaza zajranacž čhjerimi tanznasača. Anača nižta kuzziz cjichuca. Antiz tsjii Yoozquizpanikaz kuzziz cjesača. ²² Jakziltat zajranacž cuzturumpiquiz mitisaquiž niiqui, jalla nii žoñž quintra werar Yoozqui žawjwaquiča. Jalla nižtiquiztan ančhucqui nuž paaquiž niiqui, castictaž cjequiča. Ančhucqui anača Yoozquiztan juc'anti azziz jalla.

ŽOÑIŽ PAATA YOOZNACŽQUIZ ANA MITISA

²³ Jalla tuž werarača. Tsjii criichi žoñiqui liwriitača. Jalla nižtiquiztan čhjulumi paasača. Pero tjapa paataqui juc'ant Yoozquin kuzziz cjisjapa anaž yanapča. Nižaza čhjululu paatami anaž parti criichinacžquinami yanapča zuma kamañchiz kamažo. ²⁴ Parti criichinacaž zuma kamañchiz cjisjapača kuz tjazqui. Anača persun kamañjapakaz kuz tjazqui.

²⁵⁻²⁶ Cjijrta Yooz takuqui tuž cjiča: “Tjapa tii muntuqui Yooz Jiliržtacamača, nižaza tjapa tii muntuquiz žejlñinacaqui Yooz Jiliržtacamača”. Jalla nižtiquiztan mer-

catquiz kjayta čherimi lulasächa. Anaž persun kuz turwayskataquiča tuž pinsican, tii čherižlan žoňiž paata yoozquiz tjaata čheri, už žoňiž paata yoozquiz ana tjaata čherižlaj, jalla nii.

²⁷ Nižaza ana werar Yoozquin criichi žoňiqui čheri lujljapa am impitasaz niiqui, okasača, ojkz pecasaz niiqui. Jalla nuž okaquiž niiqui, čhjul onanta čherimi lujlznaquiča anaž persun kuz turwayskatcan. ²⁸⁻²⁹ Pero tsjiiqui amquiz maznačhani, tuž cjican: “Tii čheriqui žoňiž paata yoozquiz tjaata čheričha. Jalla nii čheri ana lujl waquiziča”. Jalla nuz cjenauki amlauki anača nii čheriqui lujlsinsqui, nii mazni žoňž sint'iňi kuz anawali cjislatzjapa, nižaza niž kuz ana turwayskatzjapa. Am persun kuzqui walikaz cječhani, ana turwayta. Jalla nuž cjenami amqui nii čheri lulasaz niiqui, am jilž kuz turwayskatasächa.

Jalla nii weriž chiižintiquiztan yekjap ančhucaquiztan wejtquiz pewcznačhani, tuž cjican: “¿Kjažtiquiztan amqui nižta chiižinjo? Tsji žoňiž sint'iňi kuzziz cjenami, čhjulum paaz atuča, Cristuqui wejr liwriichiča. ³⁰ Ima čhjul čherimi lujlcan Yoozquin gracias cjican chiyučha. Jaziqui, ¿kjažtiquiztan weriž lujltiquiztan žoňej wejtquin uj tjojtunjo?” Nuž cjican, wejtquiz chiyučhani. ³¹ Ančhucaquiz tuž kjaaznuča. Čheri lujlmi, čhjulum paazmi Yooztajapa honora waytiz waquiziča. ³² Ančhucqui anaž jec žoňimi ujquiz tjojtskata, judío žoňinacami, ana judío žoňinacami, nižaza Yooz iclizziz žoňinacami. ³³ Wejrzi kjažllami tjapa žoňinacžquiz yanapuča zuma kamaňchiz kamajo. Anal wejttaapakaz ojklayučha. Antiz parti žoňinacžtajapa ojklayučha, ninaca ujquiztan liwriita cjeyajo.

11

¹ Wejrqui jaknužt Jesucristuqui kamtčhaja, jalla niž-tazakal kamučha. Nižaza jaknužt wejr kamučhaja, jalla nižtazakaz kama ančhucqui.

ACHA CH'OKCHI CUZTURUMPI PUNTU

² Jilanaca cullaquinaca, ančhucqui tjapa weriž tjaajin-tanaca cjuñčha, nižaza weriž tjaajintacama kamiñčhuc-čha. Jalla nižtiquiztan ančhucaquin felicitučha. Ultimu anačha wejt kuzquiztan nii tjaajintaqui, antiz, wejtquiz tjaajintatačha.

³ Jilanaca, cullaquinaca, persun luctakž mantuquiz žejlčha maatakanacaqui. Nižaza zapa luctak žoñiqui Cristuž mantuquiz žejlčha. Nižaza Cristuqui Yooz Ejpž mantuquiz žejlčha. Jalla nii puntuquiztan ančhucaquiz intintiskatz pecučha. ⁴ Iclizquiz ajcžcu luctak žoñinacaqui pañžtan acha ch'okchi anapanž cjesačha, Yoozquin mayizicanami, nižaza Yooziž tjaata taku tjaajincanami. Acha ch'okchižlaj niiqui, persunjapa omobrawillaž cjesačha. ⁵ Nižaza iclizquiz ajcžcu, criichi maatakanacaqui panžtan acha ch'okchi panž cjesačha, Yoozquin mayizicanami, nižaza Yooziž tjaata taku tjaajincanami. Acha ana ch'okchinžlaj niiqui, persunjapa ombrawillaž cjesačha. Acha ana ch'okchinžlaj niiqui ach chara k'ala murtaž cjes, nižtaž-takaz cjesačha. ⁶ Iclizquiz ajcžcu, jakzilta maatakat ana acha ch'okchinžlaj niiqui, naaža persun ach chara k'ala murtaj cjila. Nekztan naaqui acha ch'okznasačha. Naaža ach chara k'ala murtaž cjen ombrawillaž cjesačha. Jalla nižtiquiztan maatakaqui acha ch'okchinpanž cjis waquiz-ičha. ⁷ Yoozqui niž kuzcama luctak žoñi paachičha niž irata cjejajo. Jalla nižtiquiztan luctak žoñiž cjen Yooz-tajapa honoraqui tjeeztačha. Nižaza maatakaž cjen luctakž honoraqui tjeeztačha, jalla nižtiquiztan criichi luctakaqui iclizquiz ajcžcu anapan acha ch'okchi cjis waquiz-

iĉha. ⁸ Tuquita timpuqui Yoozqui luctaka paachiĉha, nekztan luctakĉquiztan maataka paachiĉha. Luctakaqui ana maatakĉquiztan paatataĉha. ⁹ Niĉaza maatakaqui luctakĉtajapa paataĉha. Luctakaqui anaĉha maatakĉtajapa paataqui. ¹⁰ Jalla niĉtiquiztan maatakanacaqui acha ch'okz waquiziĉha, luctakĉ mantuquiz cjican tjeezjapa, anjilanacaĉ cjen. ¹¹⁻¹² Pero tii tantiya. Cristian kamañchiz cjen luctakanacami niĉaza maatakanacami tsjiikazza. Yoozqui luctakĉquiztan maataka paachiĉha. Niĉaza luctakaqui maatakaĉ majtñiĉ cjen ĉejlĉha. Pero tjappachaqui Yooziĉ cjen ĉejlĉha. Jalla niĉtiquiztan ana maataka ĉejltĉhaja luctakaqui ana ĉejltasaĉha. Niĉaza ana luctaka ĉejltĉhaja maatakaqui ana ĉejltasaĉha. Niĉaza anaj Yooz muntĉhaja, anapanĉ ĉhjulumi ĉejltasaĉha.

¹³ Anĉhucpacha tantiya. Yoozquin mayizican maatakaqui acha ch'okchinĉlaj niiqui, ĉwali cjesaya? uĉ ĉanawali cjesaj? Acha ch'okchi walipankazza maatakĉtaqui. ¹⁴ Niĉaza luctakaqui lajch charchizlaj niiqui persunjapa ombrawillaĉ cjesaĉha. Jalla nuĉuĉha tii wirquiz kamañaqui. Tjapa ĉoñinacaqui persun kuzquiztan nuĉ zizza. ¹⁵ Niĉaza maatakanacaqui pajk charchizlaj niiqui ninacĉquizpacha honoraĉ cjesaĉha. Pajk charchizqui acha ch'okchi cuntaĉha. Jalla niĉtiquiztan pajk charchiz cjisqui walikazza maatakĉtaqui. ¹⁶ Jakziltat nii puntu ch'aas pecĉhaja, jalla niiqui ziz waquiziĉha tuĉu. Wejrnacqui nii cuzturumpi pajzpanĉha. Niĉaza tjapa Yooz icliziz ĉoñinacaqui nii cuzturumpi jaru paaspanĉha.

SANTA CENA PAAZ PUNTU

¹⁷ Tsjiiĉtan zakal chiiĉzinuĉha. Wejrqui anĉhucaquiz zumpacha ewjtis waquiziĉha. Santa Cena paaĉcu anĉhucqui koluculla akĉta kamañchiz ulanĉha tsjan zuma kamañchiz cjenpacha. ¹⁸ Iclizquiz ajczcan, anĉhucqui

t'aka t'aka cjiicjiiñchucquiċha. Nii quintu wejtquiz iran-tiñquichiċha. Cunamit niñtapan cjiicjiiċhani. ¹⁹ Pero jalla niñta t'aka t'aka cjitiquiztan, kjanapacha tjeeña, jecnacat lijitum cristian kamañchiz criichinaca, nii. Jalla niñtiquiztan t'aka t'aka cjichuca cjeċhani. ²⁰⁻²¹ Anċhucqui Santa Cena cuzturumpi paazjapa ċhjeri luli ajczinċhucquiċha. Nekztan ċhjeri lujlcan zapa mayni anċhucaquiztan persun ċhjeri lujlskaz cjissinċhucquiċha, ana tojunñcu. Jalla niñtiquiztan koloculla ċhjerchiz ÷oñinacazti ċhjeri eecznan ÷ejlchiquiċha. Partizti ċhjeki ċhjeri lujlchi ÷ejlchiquiċha, niñzaza yekjapazti mallzilla ÷ejlchiquiċha. Ana wali paachinċhucċha. Jalla niñtiquiztan anaċha Jesucristo Jiliriz mantita Santa Cena cjichuca cjequiċha. ²² ¿Anċhuczti lujljapa liczjapa, ana kjuychizċhuc, kjañtatajo? Niñta ana wali paacan, anċhuqui tjeeña, anċhucaquiz Yooz iclizziz ÷oñinaca anañ importiċha, nii. Niñzaza pori criichinacaqui azkatċha ana ÷elinchiz cjenaqui. ¿Wejr anċhucaquiz kjañt cjes? ¿Wejr anċhucaquiz “Walikaz” ċhijasaya? Anapan niñta ċhijasāċha.

²³ Jesucristo Jiliripachaċha wejtquiz mantichiqui Santa Cena cuzturumpi paajo. Jalla nii tjaajintacama anċhucaquiz zakal tjaajinchinċha. Ima Jesucristo Jiliriz intirjita cjen, jalla nii weenpacha tsjii t'anta tanzicċha niñ persun kjarñtan. ²⁴ Jalla nekztanaqui Yooz Ejpñquin gracias cjican cjichiċha. Nekztanaqui t'anta kjolñcu, tojunchiċha, tuñ cjican: “Tii t'antaqui wejt curpu cuntaċha. Wejrqui ÷oññ curpuchiz cjen anċhuc laycul ticznaċha. Weriz ticñta cjuññjapa tii cuzturumpi wilta wilta paaquiċha”. ²⁵ Nekztan ċhjeri lujlñcu niñtapacha Jesucristuqui niñ persun kjarñtan tsjii wasu tanzicċha, tuñ cjican: “Tii wasquiz uwas kjazqui wejt ljoc cuntaċha. Wejt ljoc cjen ew acta tjulñtañ cjequiċha. ċhjulorat tii cuzturumpi paaċhaj niiqui, wejtquiz cjuññ waquiziċha”. Nuñ mantichiċha

Jesucristuqui. ²⁶ Čhjlorat tii Santa Cena cuzturumpi paachaj niiqui, ančhucqui tjeeža Jesucristo ticziča an-čhuca laycu, jalla nii. Jalla nii cuzturumpi paaz waquiziča, Jesucristo Jiliriž tjonzcama.

²⁷ Jalla nižtiquiztan jakziltat nii Santa Cena cuzturumpi ana zuma paaquiž niiqui, Jesucristo Jiliriž ombrawillaž cjequiča. Nižaza Jesucristo Jiliriž quintra uj paaquiča; niž curpuquizimi niž ljocquizimi iñartažokaž cjequiča.

²⁸ Ima Santa Cena paacan, zapa mayni persun kuzquiz amayt'asaquiča, kjažtiquiztan Santa Cena cuzturumpi paa, jalla nii. Nekztan Santa Cena cuzturumpi paasača.

²⁹ Nižaza Santa Cena paacan, Jesucristuž učhum laycu ticžta, jalla niiča zapa mayni persun kuzquiz wal-japanž cjuñž waquiziča. Santa Cena paacan Jesucristo ana cjuñziž cjequiž niiqui, persun casticujapa cjequiča.

³⁰ Santa Cena cuzturumpi ana wali paatiquiztan, walja an-čhucquiztan laa žejlča, nižaza ana wali žejlča, nižaza yekjapanacaqui ticziča. ³¹ Ima Santa Cena cuzturumpi paacan učhumnacapacha zapa mayni persun kuzquiz zuma amayt'as waquiziča.

Nekztan pertuna mayiziz waquiziča. Nekztan Jesucristo Jiliriž anaž casticta cjequiča. ³² Jesucristo Jiliriqi učhum casticaquiž niiqui, azquichjapa panž casticča, zuma kamañquin cjisnajo.

Nekztan ana criichi žoñinacžtan chica ana wiñaya casticta cjequiča.

³³ Wejt jilanaca, cullaquinaca, čhjeri lujljapami nižaza Santa Cena paazjapami ajcžcu, zapa mayni tjewz waquiziča parti criichi žoñinacaž zumpacha ajcquiscama. ³⁴ Jakziltat čhjeri eeskatčhaja, persun kjuyquin zumpacha lujlznaquiča, ima iclizquin ojkan.

Nekztan lujlžcu ajcquin okaquiča, Santa Cena zuma paazjapa. Jakziltat Santa Cena ana zuma paaquiž niiqui, Yoozqui nii žoñi casticaquiča. Nužulkazza nii puntuqui.

Yekja puntunacaqui wejr azquichača, ančhucaquin cherzñi quejpžcu.

12

ESPIRITU SANTUŽ TJAATA KAMAÑANACA PUNTU

¹ Tsjii zakaz chiižinuča, Espíritu Santuž tjaata kamañanaca puntuquiztan. Jalla nii ančhucaquiz zuma intintiskatz pecuča.

² Tuquiqui ima ančucaž Yoozquin criican ančhucqui ana criñi žoñiž paata yooznacžquiz tsjii kjutñi irpitatača, jalla nižta irpiskatchinčhucča ančhucqui. Jalla nii ančhucqui zuma zizza. ³ Jakziltat Yooz Espíritu Santuž irpitažlaja, jalla niiqui ana chiyasača: “Jesusaqui laykjita cjila”, cjicanaqui. Nižaza jakziltat: “Jesusaqui Yooz Jiliričha”, cjican chiyachaja, jalla niiqui Espíritu Santuž irpitaž chiyaquičha. Jalla nuž intintiskatz pecuča.

⁴ Jilanaca, cullaquinaca, criichi žoñinacaqui yekja yekja Espíritu Santuž tjaata kamañanacchizza, nižaza poderanacchizza. Pero tsjii Espíritu Santukaz tjapa nii kamañanacami nižaza poderanacami tjaacha. ⁵ Nižaza criichi žoñinacaqui yekja yekja Yoozquin sirwiča. Pero tsjii Yooz Jiliržquinkaz sirwiča. ⁶ Nižaza criichinacaqui yekja yekja wali obranaca paača. Pero tsjii Yooz Ejpkaz criichinacžquiz nii obranaca paakatča. ⁷ Jaziqui tjapa criichinacaqui Yooz Espíritu Santuž tjaata kamañchizza, parti criichinacžquiz juc'ant zuma kami yanapzjapa. ⁸ Tižta kamañanacaqui tjaatača: Espíritu Santuqui yekjap criichinacžquiz zuma pinsita razunanacchiz chiikatča. Nižaza Yooz Espíritu Santuqui yekjap criichinacžquiz zizñi zizñi chiikatča. ⁹ Nižaza Espíritu Santuqui yekjap criichinacžquiz Yoozquin juc'ant tjapa kuzziz cjiskatča, zuma obranaca paazjapa. Nižaza Espíritu Santuqui yekjap criichinacžquiz poder tjaacha laanaca čhjetnajo. Pero

Espíritu Santuqui tsjiikazza. ¹⁰ Nižaza Espiritu Santuqui yekjap criichinacžquiz poder tjaača wali milajrunaca paazjapa. Nižaza Espiritu Santuqui yekjap criichinacžquiz poder tjaača, Yooziž tjaata takunaca zuma kjanzt'izjapa. Nižaza Espiritu Santuqui yekjap criichinacžquiz zizni kuz tjaača, žoñinacaž chiita takunaca zumpacha tantiizjapa, Yoozquiztan tjonchižlan už zajrižquiztan tjonchižlaj, jalla nii. Nižaza Espiritu Santuqui yekjap criichinacžquiz ana pajta taku chiikatča. Nižaza nii Espiritu Santupacha yekjap criichinacžquiz zizni kuz tjaača, nii ana pajta chiita taku parti criichinacžquiz intintiskatajo. ¹¹ Tsjii Espiritu Santukaz tjapa nii yekja yekja poderanaca tjaača. Jaknužt nii Espiritu Santuqui tjaz munčhaja, jalla nicama tjapa criichinacžquiz tjaača.

CRIICHI ŽOÑINACAQUI TSJIKAZZA

¹² Cristužtan nižquin criichi žoñinacžtan tsjii curpuchiz žoñižtakazza. Tsjii žoñžta žejlča, kjarami, lismi, čhjujcquimi, cjuñimi, jalla nižtanaca žejlča, pero tsjii žoñikazza. Wacchi cjenami tsjii curpukazza. Jalla nižta iratača Cristužtan criichinacžtan. ¹³ Criichinacaqui yekja yekja žejlča, judionacami, yekja wajtchiz žoñinacami, piyunanacami, ana piyunanacami, jalla nižtanaca žejlča. Pero bautistaž cjistanaqui Espiritu Santuž cjen tjapa nižta criichinaca tsjii žoñž curpu cunta cjissiča. Nižaza Yooz Ejpqui tjapa criichinacž kuzquizimi Espiritu Santo luzkatchiča.

¹⁴ Tsjii žoñžtaqui kjarami lismi achami čhjujcquimi cjuñimi jalla nižtanaca žejlča. Punta punta žejlča tsjii žoñž curpuquiziqui. ¹⁵ Jalla nižta iratača Cristužtan nižquin criichinacžtan. Jalla nižtiquiztan tjapa Cristužquin criichinacaqui tsjiikazza. Jilanaca, cullaquinaca, nonžna. Tsjii žoñž kojchaqui ana chiiz waquzičha, tuž cjican:

“Wejrqui kjojchakazza, anačha wejr kjarauqui; jalla nižtiquiztan anaž tii žoňž curpuquiz želasächa”. Jalla nižta chiižcumi, nii kjojchaqui tirapančha nii žoňž curpu partiquizqui. ¹⁶ Nižaza tsjii žoňž cjuñiqui ana chiiz waquizičha, tuž cjican: “Wejrqui cjuñikazza, anačha wejr čhjujquiqui. Jalla nižtiquiztan anaž tii žoňž curpuquiz želasächa”. Jalla nižta chiižcumi, nii cjuñiqui tirapančha nii žoňž curpu partiquizqui. ¹⁷ ¿Tjapa žoňž curpuqui čhjujquicamažlaj niiqui, kjažt nonžnasajo? ¿Nižaza tjapa žoňž curpuqui cjuñicamažlaj niiqui, kjažt mucžnasajo? ¹⁸ Yoozqui žoňž curpuquiz punta punta utchičha, jaknužt munčhaja, jalla nuž. Jalla nižta irata Yoozqui punta punta Espíritu Santuž kamaňanacami nižaza poderanacami tjaachičha criichinacžquiz. ¹⁹ Žoňž curpuquiz anaj punta punta žejlčhaja, anaž ultim žoňž curpu cjitasächa. ²⁰ Punta punta želanami, tsjii curpukazza. Jalla nižta irata criichinacaqui punta punta poderanacchizza, nižaza kamaňanacchizza, pero tjapa criichinacačha Yooz partiquiz, nižaza tsjiikazza.

²¹ Jalla nižtiquiztan čhjujquiqui kjaržquiz ana chiiz waquizičha, “Amqui anal pecučha”, cjicanaqui. Nižaza achaqui kjojchquiz ana chiiz waquizičha, “Amqui anal pecučha”, cjicanaqui. Nižaza tsjii criichi žoñiqui yekja criichi žoňžquiz ana chiyasačha: “Amqui anal pecučha”, cjicanaqui. ²² Žoňž curpuqui punta puntaž pecčha. Jaziqui žoňž curpuquiz jallc'a partiqui zaka žejlčha. Nii jallc'a partiqui juc'antiž pecčha. ²³ Nižaza žoňž curpuquiz ana zuma chercherchiznaca žejlčha. Ninacaqui zquitžtan tjutžtačha zuma chercherchiz cjisjapa. Nižaza žoňž curpuquiz chjojžta partinaca žejlčha. Ninacaqui zquitžtan tjutžtačha, učhum ana azjapa. ²⁴ Zuma chercherchiznaca tsjii zquiti tjutzqui anaž pecčha. Yoozqui žoňž curpu nižta paachičha. Nižaza Yoozqui žoňž kuz peckatchičha, ana

zuma chercherchiznaca tsjii zquitžtan zuma tjutzjapa. Jalla nižta iratačha iclizziz žoñinacaqui. ²⁵ Jalla nižta munchičha Yoozqui, criichi žoñinacaž ana t'aka t'aka cjisjapa. Nižaza Yoozqui nižta munchičha, porapat zuma munaziñi kuzziz yanapasjapa. ²⁶ Tsjii criichi žoñiž sufran, tjapa criichinacaqui kuzquiz sint'ičha. Nižaza tsjii criichi žoñiž honorchiz cjen, tjapa criichinacaqui niižtan chica chipčha.

CRIICHI ŽOÑINACŽ KAMAÑ PUNTU

²⁷ Jilanaca, cullaquinaca, tjapa Yoozquin criichinacžtan Cristužtanpacha tsjii kuzzizza. Zapa mayni ančhucqui Jesucristuž partiquiz žejlčha. ²⁸ Nižtiquiztan Yooz Ejpqui criichinacžquiz yekja yekja kamañanaca tjaachha, iclizziz žoñinacžquiz yanapzjapa. Primiraqui Yoozqui yekjap criichinacžquiz apóstol kamaña tjaachičha. Niiž jaru Yooziž tjaata taku paljayz kamaña tjaachičha yekjap criichinacžquiz. Niiž jaru Yoozqui niiž taku tjaajinz kamaña tjaachičha yekjap criichinacžquiz. Nižaza Yoozqui milajru paaz poder tjaachičha. Nižaza Yoozqui poder tjaachičha laanaca čhjetnajo. Nižaza Yoozqui icliz langzquiz yanapz kamaña tjaachičha. Nižaza Yoozqui kamaña tjaachičha iclizziz žoñinacžquiz irpiñijapa. Nižaza Yoozqui poder tjaachičha, ana pajta takunaca chiichiyajo. ²⁹ Anačha tjapa ančhucqui apóstol kamañchizqui. Nižaza anačha tjapa ančhucqui Yooziž tjaata taku paljayz kamañchizqui. Nižaza anačha tjapa ančhucqui Yooz taku tjaajinz kamañchizqui. Nižaza anačha tjapa ančhucqui milajru paaz poderchizqui. ³⁰ Nižaza anačha tjapa ančhucqui laanaca čhjetinz poderchizqui. Nižaza anačha tjapa ančhucqui ana pajta takunaca chiiz poderchizqui. Nižaza anačha tjapa ančhucqui nii ana pajta chiita takunaca intintiskatz

poderchizqui. ³¹ Ultim zuma kamañquiz kuz tjaa an-
 čhucqui. Nižaza wejrqui ančucaquiz nii juc'ant zuma
 kamañal tjaajnuča.

13

ZUMA MUNAZIZ KAMAÑAQUI JUC'ANT ZUMAČHA

¹ Jalla tužuča juc'ant zuma kamañaqui. Zuma mu-
 naziz kamañaqui juc'ant zumača tjapa kamañanacquiz-
 tanaqui. Tsjii žoñiqui ana pajta žoñž takunacami nižaza
 anjilž takunacami chiyasača. Jalla nižta chiichiž cje-
 nami ana zuma munaziñi kuzziz cječhaj niiqui, jalla nii
 žoñiqui inapachaž chiyaquiča. Ina takukazza nii žoñž
 takuqui. Tsjii ina wjajtta cajažtakaz cjesača. ² Nižaza
 tsjii žoñiqui Yooziž tjaata takunaca paljayasača; nižaza
 tjapa Yooz pinsitanaca zizasača; nižaza tjapa Yooz puntu
 zizasača. Pero ana zuma munaziñi kuzziz cječhaj niiqui,
 anaž čhjulumi cjequiča Yooz yujcquiziqui. Nižaza tsjii
 Yoozquin tjapa kuzziz žoñiqui Yoozquiztan mayizichiž
 cjen, tsjii curumi kiskatasača. Pero jakziltat ana zuma
 munaziñi kuzziz cječhaja, jalla niiqui čhjulu parlizcumi
 zizcumi paazcumi anaž čhjulumi cjequiča Yooz yujc-
 quiziqui. ³ Nižaza tsjii žoñiqui tjapa niiž želinchiznaca
 tojnasaž niiqui, nižaza Cristuž cjen persun curpumiž ujta
 cjisjapa intirjasaž niiqui, pero ana zuma munaziñi kuzziz
 cječhaja, jalla niiqui čhjulu paazcumi inakaz cjesača nii
 persunaltajapa.

⁴ Zuma munaziñi kuzziz žoñiqui tižta kuzzizza. Paz-
 inziz kuzzizza, nižaza okžni kuzzizza, nižaza ana iñiziñi
 kuzzizza, nižaza ana persun kamaña alawasñi kuzzizza,
 nižaza ana mit kuzzizza. ⁵ Nižaza ana atinar kuzzizza,
 nižaza zuma munaziñi kuzziz žoñiqui ana malcriat
 kuzzizza. Nižaza persun kuzcamakaz anaž kamz pecča.
 Nižaza ana žawjñi kuzzizza. Nižaza ana anawal ayñi

tjepuns kuzzizza. ⁶ Nižaza tsjii jilaž ujquiz tjojsi cjenaqui, anaž chipasača zuma munaziñi kuzziz žoñiqui. Antiz tsjii jilaž zuma paachi cjenaqui, nekztan chipsnasača. ⁷ Čhjul pruebanaca tjonanami zuma munaziñi kuzziz žoñiqui awantiča. Nižaza zuma munaziñi kuzziz žoñiqui parti criichinacž puntuquiztan persun kuzquiz cjiča; “Zuma kuzzizlan”, cjican. Nižaza zuma munaziñi kuzziz žoñiqui parti criichinacž puntuquiztan persun kuzquiz: “Zuma kamačan”, cjiča. Nižaza čhjul pruebanacaž tjonanami Yoozquin tjurt'liñi kuzziz cjequiča zuma munaziñi kuzziz žoñiqui.

⁸ Nii zuma munaziz kamañaqui anawira tucuzin-naquiča. Nii Yooziž tjaata taku paljajz kamañaqui tucuzinznaquiča; nižaza nii ana pajta taku chiiz kamañaqui zakaz tucuzinznaquiča. Nižaza nii Yooz puntu zumpacha zizta paljajz kamañaqui panž tucuzinznaquiča. ⁹ Tii muntuquiz žejlcanaqui Yooz puntuquiztan anapanž tjappacha zizi atasacha. Nižaza Yooz puntuquiztan anapanž tjappacha intintiskati atasacha. ¹⁰ Wiruñaqui Yooztan kamcanaqui Yooz puntu tjappacha zizaquiča. Jalla nii timpuqui Yooz puntu tjaajinz kamañanacaqui kataquiča.

¹¹ Jalla tižta iratača Yooz puntu zizqui. Žoñiqui kolta uza cjicanaqui, ocjal chiichiiz chiiñiča, nižaza ocjal pinsi pinsiñiča, nižaza ocjalž pinsamintuchiz tantiiñiča. Jalla nižta žejltača ocjala cjicanaqui. Jazizti pajk žoñi cjis-cuqui, ocjalažtakaz chiichiiznacami, pinsiznacami jaytitača. Jalla nižta irataž Yooz puntunaca zizqui. ¹² Zur ispijquiz persun yujcqui ana zuma kjanaž tjenča. Jalla nižta iratača anziqúi Yooz puntunaca zizqui, ana kjana. Wiruñaqui Yooztan kamcan zuma kjanaž zizaquiča Yooz puntuqui. Anziqúi anaž tjappacha zizzuca Yooz puntuqui. Wiruñaqui Yooztan kamcan tjapa Yooz puntunaca zizaquiča, jaknužt Yoozqui učhum puntuquiztan zumpacha

zizzaja, jalla nižta. ¹³ Ultimquiziqui criichi žoñinacaqui Yoozquin tjapa kuzziz wiñaya cjequiča. Nižaza criichinacaqui Yoozquiztan zumanaca niž jaru niž jaru tjewznaquiča. Nižaza criichinacaqui zuma munaziñi kuzziz wiñaya cjequiča. Pero tsjiiča chekan waliqui, zuma munaziñi kuz, jalla nii.

14

YOOZ TAKU PALJAYZ KAMAÑA PUNTU

¹ Jalla nižtiquiztan zuma munaziz kamañquiz kuz tjaa. Jalla nii kamañača juc'ant chekanaqui. Nižaza Yooz Espíritu Santuž tjaata kamañnacquiz kuz tjaa. Yooz taku paljayz kamañquiz juc'anti kuz tjaa. ² Nii anaž pajta taku chiiz kamañaqui anača chekanaqui. Nii kamañchiz žoñiqui Yoozquizkaz chiiča. Anaž žoñžquiziqui chiiča. Jalla nuž ana pajta taku chiyani parti žoñinacaqui anaž intintazi atča. Espíritu Santuqui ana zizta chjojžta taku paljayzkatča nii ana pajta taku chiiñi žoñžquiz. ³ Pero nii Yooz taku paljayñi žoñiqui parti criichinacžquiz paljayča, juc'ant zuma kamajo, nižaza Yoozquin tjurt'iñi kuzziz cjejajo, nižaza kuzta cjejajo. ⁴ Nii ana pajta taku chiiñi žoñiqui persunjapakaz yanapča Yoozquin juc'anti kuzziz cjisjapa. Nii Yooz taku paljayñi žoñizti parti criichinacžquiz yanapča Yoozquin juc'anti kuzziz cjejajo.

⁵ Wejrqui ančucaquiz cjiwča, tjapa ančucqui ana pajta taku chiichiñi cjičhaja. Pero juc'ant chekanaqui, Yooz takunaca paljayñiž cjičhaja, jalla nižta anchal pecuča. Nii Yooz takunaca paljayz kamañchiz žoñiča juc'ant chekanaqui nii ana pajta taku chiichiiz kamañchiz žoñžquiztanaqui. Jalla nižtiquiztan ana pajta taku chiičhaju, parti criichinacžquiz intintiskatz waquiziča Yoozquin juc'anti kuzziz cjejajo.

ANA PAJTA TAWKŽTAN PALJAYZ KAMAÑA PUNTU

⁶ Jilanaca, cullaquinaca, ančhucaquiz tjonžcu ana pajta tawkžtan paljayaž niiqui, nii paljaytaqui inakaz cjequiča ančhucaquiz. Ana yanapasača tsjan zuma kamañchiz cjeয়ো. Ančhucaquiz yanapzjapa, wejtlaqui kjanapacha paljaystanča, tsjii Yooziž tjaata ew takumi, tsjii Yooz puntu zizta takumi, tsjii Yooziž intintiskatta takumi, tsjii Yooz puntu catokta takumi, jalla nii. Nekztan ančhucqui yanaptaž cjequiča, Yoozquin juc'anti kuzziz cjisjapa.

⁷ Tsjii pincallu pjujñi žoñiqui čhjākčhjakaquičiž niiqui, nii pjujta wirsu ana pajta cjequiča. Nižaza pincallu pjujñinacami quitara icñinacami čhjul musicunacami tsjii wirsu ana kjanapacha tejlznaquičiž niiqui, parti žoñinacasti čhjul wirsut pjujčhaja, icčhaja, anaž tantiyi ataquiča. Jalla nižta iratača ana pajta tawkžtan chiizqui. ⁸ Tsjii quira zalzjapa trompetaž ana zuma claro tjawunaquičiž niiqui, jalla nuž ana zuma tjawuntiquiztan zultatunacaqui anaž listu tjaczi cjequiča nii quirajapaqui. ⁹ Jalla nižta irata zakaz ančhucaquiz watča. Tsjii criichi žoñiqui ana intintazuc takuž paljayaquičiž niiqui, ančhucqui ana intintichiž cjequiča, čhjulut chiitčhaja, jalla nii. Jakziltat ana intintazuc takuž chiičhaj niiqui, inakaz chiiča. ¹⁰ Tii muntuquiz tjapaman takunacapanž žejlž, jaz. Nižaza zapa takuqui intintitaž cjesača jakziltižquizimi. ¹¹ Pero wejrqui tsjii chiita taku anal intintasaž niiqui, niwjtanaqui yekja wajtchiz žoñižtakaztča nii chiiñi žoñžquiztanaqui. Nižaza nii yekja taku chiiñi žoñiqui wejtquiztan yekja wajtchiz žoñižtazakazza. ¹² Ančhucaquiz nižtazakazza. Ančhucqui Espíritu Santuž tjaata kamañnacami ancha tanz pequiñčhucča. Jalla nižtiquiztan ančhucqui tsjan chekan kamañnacquiz kuz tjaaz waquiziča, parti criichinacaž Yoozquin juc'anti kuzziz cjeয়ো.

¹³ Jalla nižtiquiztan jakziltat ana pajta taku chiyáčhaja,

Yoozquin mayiziz waquiziča, niž chiita taku zuma intintiskatzjapa parti criichinacžquiz. ¹⁴ Nižaza wejrqui ana pajta tawkžtan Yoozquin mayizaž niiqui, wejt animukaz mayaquiča. Wejt kuzpacha anaž intintiča. Jalla nižtiquiztan inakazza wejt kuzqui. Ana čjul provechumi jwesasača. ¹⁵ ¿Jalla nuž cjenalui kjažt cjes wejrqui? Kuztanami animužtanami Yoozquin mayiziz waquiziča. Nižaza kuztanami animužtanami Yooz wirsu its waquiziča. ¹⁶ Animukaz ana pajta tawkžtan Yoozquin gracias cjican chiyasača. Pero jalla nuž chiyan parti nonžni žoñinacalqui anaž intintazi atasacača. Jaziqui: “Amén. Jalla nužoj cjila”, cjican ana kjaazni atasacača. ¹⁷ Ana pajta chiita orasunacqui walikaz cjesacača, Yoozquin gracias cjicanacqui. Pero nii orasunacqui parti criichinacžquiziqui anaž yanapča, Yoozquin juc'anti kuzziz cjeyajo. ¹⁸ Wejrqui ana pajta tawkžtan juc'anti chiyuča tjapa ančhucacquiztan. Jalla nižtiquiztan Yoozquin gracias cjican chiyuča. ¹⁹ Jalla nuž cjenami parti criichinacžtan ajcžcu, wejrqui nii parti criichinacžquiz tjaajinz pecuča. Jaziqui ana pajta tawkžtan anal chiiz pecuča. Jalla nuž chiyan parti criichinacalqui anaž tantiyi atasacača. Jalla nižtiquiztan iclizziz žoñinacžtan ajcžcu pjijska intintita takunaca chiiz pecuča, tunca waranka ana pajta takunacquiztan.

²⁰ Jilanaca, cullaquinaca, pruebaž tjonan, anapan uj paa. Antiz zuma pinsiñiž cjee. ²¹ Cjijrta Yooz takuqui, tuž cjiča: “Wejrqui yekja wajtchiz žoñinacžquiz paljayskatacača. Ninacalqui ana intintazzuc tawkžtan tii wajtchiz žoñinacžquiz paljayaquiča. Nižta ana pajta taku nonžcanami tii wajtchiz žoñinacalqui anaž wejtquin kuzziz cjequiča. Jalla nuž cjiča Yooz Jiliriqi”. ²² Ana pajta takunaca paljayanaqui jalla nii chiita takuqui ziñalažtakaz cjequiča, ana criichi žoñinacžquiziqui. Nii ana intintazzuc takunacalqui anača criichi žoñinacžtajapa. Yooziž

tjaata takuž jalla niičha criichi žoñinacžtajapaqui. Nii takuqui anačha ana Yoozquin criichi žoñinacžtajapaqui. ²³ Tjapa criichi žoñinacžtan ajcziž cjen tsjii ana criichinacaqui luzasačha. Nekztan, ana pajta takunacakaz chiiñi nonznaquiž niiqui, ninacaqui criichi žoñinacžquiz chersnaquičha lucurat žoñinacažtakaz. ²⁴ Pero criichinacaqui Yooziž tjaata takunacakaz paljayaquiž niiqui, nekztan nii ana criichi žoñinacaqui persun kuzquiz sint'aquičha. Yooz taku paljaytaž cjen, nii ana criichi žoñinacž ujnaca tjeežtaž cjequičha. Nii criichinacž chiita takunaca nonžcu persun kuzquiz amayt'asaquičha, nekztan persun ana zuma kamtaž pajaquičha. ²⁵ Jalla nuž ninacaž chjojzaca uj paatanacaqui tjeežtaž cjequičha. Jalla nižtiquiztan quillžcu, werar Yoozquin macjatasasčha, nižžquin sirwizjapa. Nekztan chiyakučha; “Yoozqui ančhucatankalčha”, cjicanaqui.

CULTO PAAZ PUNTU

²⁶ Jilanaca, cullaquinaca, iclizziz žoñinacžtan ajzczan, jalla tuž waquizičha. Yekjapanacaqui Yooz wirsu tjaa-jnasačha. Yekjapanacazti tsjii zuma taku tjaa-jnasačha. Yekjapanacazti tsjii Yooziž tjaata taku intintiskatasasčha. Yekjapanacazti ana pajta taku paljayasasčha. Yekjapanacazti nii ana pajta chiita taku zumpacha intintiskatasasčha. Jalla niiqui walikazza. Pero tjapa chiita takunacaqui criichinacžquiz yanapz waquizičha, Yoozquin juc'anti kuzziz cjejajo. ²⁷ Nii ana pajta taku paljayñi žoñiqui tsjii pucultan čhjepultanž nuž cjesasčha. Nižaza niž jaru niž jaru turnasasasčha. Nižaza ninacž chiita taku intintiskatta cjis waquizičha. ²⁸ Intintiskatñi žoñi ana želaquiž niiqui, nekztan ana pajta takunaca ana chiiz waquizičha. Pero nii ana pajta taku chiiñi žoñinacaqui persun kuzquiz paljayasasčha, Yoozquinami. ²⁹ Nižaza nii Yooz takunaca

paljayñi žoñinacaqui tsjii pucultan čhjepultanž nuž cjesača. Parti criichinacaqui ninacž chiita taku zumpacha tantiyaquiča, werara ana werara paljayñi, jalla nii. ³⁰Yoozqui tsjii julzi žoñžquiz taku tjaaquiž niiqui, nekztan nii ora chiiñiqui nužquiz apatatasāča, niž čhiizquiztan. ³¹Jilanaca, cullaquinaca, paljayñi žoñinacaqui niž jaru niž jaru paljayz waquiziča, parti criichinacž Yooz taku zumpacha zizajo, nižaza juc'anti Yoozquin kuzziz pek'inchayta cjejajo. ³²Nii Yooz taku paljayñi žoñinacaqui persun kuzquiz zuma ewjas waquiziča, niž jaru niž jaru paljayzjapa. ³³Iclizquiziqui Yoozqui anaž tsjiiza tsjiiza arañi pecča. Iclizziz žoñinacžtan ajcžcu zuma lijituma Yoozquin rispita. Zuma walikaz ajcz waquiziča. Jalla nuž pecča Yoozqui.

Jalla tuž criichi žoñinacaqui ajczñipanča tjapa waqtquiziqui. ³⁴Nižaza iclizquiziqui maatak criichinacaqui ch'ujupanž želasāča, anaž čhiiz waquiziča. Nižaza maatak criichinacaqui luctakž mantuquiz cjistanča. Jalla nuž cjiča cijjrta Yooz takuqui. ³⁵Maatakaqui tsjii puntu ana zuma intintičhaj niiqui, kjuyquin persun luctakžquiz pewcznaquiča zuma intintizjapa. Nii ajcz-tiquizpacha ana pewcznaquiča, criichinacžtajapa ana ombrawillta cjejajo.

³⁶Ančhucqui nii tjaaajinta jaru kamz waquiziča. Yooz takuqui ančhucaquiztan anaž kalltiča. Nižaza anača ančhuc alajquizkaz Yoozqui taku tjaačiqui. Weriž tjaa-jintacama kamča tjapa iclizziz žoñinacaqui. ³⁷Jakziltat Yooz taku paljayz kamañchiz cječhaja, nižaza jakziltat Espíritu Santuž tjaata kamañchiz cječhaja, jalla ninacžlaqui tii weriž cijjrta taku pajstanča. Jalla tii takučha Yooz Jilirž mantitaqui. ³⁸Jakziltat tii weriž cijjrta taku ana pajz pecčhaj niiqui, parti criichinacaqui nii žoñžquiz anaž pajaquiča. Nii žoñiqui anapanž Espíritu Santuž tjaata

kamañchizqui.

³⁹ Wejt jilanaca, cullaquinaca, tužuča chekanaqui. Yooz takunaca paljayz kamañquiz kuz tjaa. Pero tsjii žoñiqui ana pajta tawkžtan chiyaquiž niiqui, jalla nii chiiñi žoñžquiz anaž atajz waquiziča. ⁴⁰ Jilanaca, cullaquinaca, iclizquiziqui zuma jurmali cultu paaz waquiziča, nižaza ajcztiquiz paljayñinacaqui niiz jaru niiz jaru chiiz waquiziča.

15

JESUCRISTUŽ JACATATTA PUNTU

¹ Jilanaca, cullaquinaca, weriž tjaajinta takunaca cjuñskatz pecučha. Wejrqui werar liwriiñi Yooz taku tjaajinchinča. Nižaza weriž tjaajintanaca nonžcu ančhucqui catokchinčhucča; nižaza nii tjaajintacama kamzjapa tjup kuzzizčhucča. ² Nižaza liwriiñi Yooz taku tiraž catokaquiž niiqui, nii liwriiñi Yooz takuž cjen ančhucqui tsjan tsjan ujnacquiztan liwriita cjequiča, tsjan zuma kamzjapa. Juñta kuzquizkaz catokchižlaj niiqui, nii juntuñallakaz catoktiquiztan ultimu ana liwriitaž cjequiča.

³ Wejrqui ančhucquiz juc'ant chekan takunaca tjaajinchinča. Tuquiqui wejtquiz zakaz nii zuma takunacaqui tjaajintatača. Jalla tužuča nii tjaajinta takunacaqui. Jesucristuqui učhum uj laycu ticziča. Jaknužt Yooz tawk liwruquiz cjiirtatažlaja, jalla nii cjiirta jaru cumplissičha. ⁴ Nekztanaqui Jesusiž curpuqui tjatžtat- ača. Nekztanaqui nuž tjatžtiquiztan čhjep majquiz- tan ticziquiztan jacatatchičha. Jaknužt Yooz tawk li- wruquiz tuquitan cjiirtatažlaja, jalla nii jaru cumplissičha. ⁵ Jacatatžcu Jesucristuqui Pedružquiz parizichiča. Nekz- tanaqui niiz illzta apostolanacžquiz parizichizakazza. ⁶ Nekztanaqui niiz wiruñ pjijska patac jilanac ajcziquiz

parizichizakazza. Jila parti ninacaqui tira žejtča, tsjii kjažta žoñinacakaz ticziqui. ⁷ Niiž wiruñ Jacobžquiz parizichizakazza. Nekztanaqui tjapa niiž illzta apostolanacžquiz parizichizakazza.

⁸ Ultimquiziqui wejtquiz zakaz parizichiča. Wejrqui parti apostolanacžquiztan wirwirilla Yooz partiqui luzzinča. ⁹ Wejrqui parti apostolanacžquiztan ana ancha waquizuča. Tuquiqui wejrqui Yoozquin criichinacž quintru ojklayiñtača. Jalla nižtiquiztan anatača Cristuž apóstol cjita cjichuca. ¹⁰ Yooz wejtquiz okžñiž cjen, wejrqui apóstol kamañquiz uchtitča. Pero ana ina Yoozqui wejr utchiča. Wejrqui apóstol kamañquiz juc'anti jilacami langzinča nii parti apostolanacžquiztan. Nii langztiquiztan wejrqui ana honorchiz cjichucača, Yoozza honorchizqui. Yoozqui wejtquiz wali yanapchiča, apóstol kamañquiz zuma cumplisjapa. ¹¹ Nužulkazza nii puntuqui. Chekpachača wejrnacqui ančhucaquiz liwriiñi Yooz taku paljaychintqui. Jaziqui ančhucqui nii liwriiñi taku tjapa kuztan catokchinčhucča.

ŽOÑINACAQUI JACATATAQUIČHA

¹² Jaziqui wejrnacqui tjaajinchinča, Jesucristuqui ticziquiztan jacatatchi, jalla nii. Yekjap ančhuczti chiiñiča: “Žoñinacaqui ticžcu ana jacatatasacha”. ¿Kjažta nižta cjesajo? ¹³ Ticziquiztan ana jacatattasaž niiqui, Jesucristuqui anapaj jacatatchi cječhani. ¹⁴ Nižaza Jesucristo ana jacatatchižlaj niiqui, jalla nižtiquiztan wejrnacaž paljayta liwriiñi taku nuž cjenaqui inapankat cječhani. Nižaza ančhuca Cristužquin criichi kamañquiz inapanzakat cječhani. ¹⁵ Wejrnacqui “Yoozqui Cristo jacatatskatchiča” jalla nuž cjiwchiya. Ana jacatatchižlaj niiqui, wejrnacqui toscar tisticužtakazlani Yooz puntuquiztanani. Ticzi žoñinacaqui ana jacatattasaž niiqui,

Yoozqui Jesucristo anapaj jacatatskatchi cječhani. ¹⁶ Ticzi žoñinacaqui ana jacatattasaž niiqui, Jesucristupacha anapaj jacatatchi cječhani. ¹⁷ Nižaza Jesucristuqui anapan jacatatchižlaj niiqui, ančhucaž niižquin tjapa kuztan criitaqui inapankat cječhani. Ančhuca ujquiztan anapan liwriita cječhani. ¹⁸ Nižaza Jesucristužquin criichi ticzi žoñinacaqui ninacž ujchiz cjen casticta cječhani. ¹⁹ Jesucristužquin criichinacaqui ultim liwriiz ora tjewža. Nii tjewzqui inakazlaj niiqui, učhumqui ana criichi žoñinacžquiztan juc'anti incalltaž cječhani.

²⁰ Pero ultim werara Jesucristuqui ticziquiztan jacatatchipanča. Jalla niiča primir ticziquiztan jacatatchi žoñiqui, primira pookchi zkala ricujtažtakazza. ²¹ Primirquiztanpacha tsjii žoñiž uj paachiž cjen, tjapa žoñinacaqui ticstanča. Jalla nižtakaz tsjii žoñiž cjen tjapa Jesucristužquin criichi žoñinacaqui jacatataquiča, Yooztan wiñaya kamzjapa. ²² Adán cjita žoñiž cjen tjappachaž ticža, jalla nižtakaz Jesucristo cjita žoñiž cjen tjapa niižquin criichi žoñinacaqui jacatatskatta cjequiča. ²³ Nižaza tjapa criichinacaqui jaknužt Yooz munchaja, jalla niicama jacatatskatta cjequiča. Jesucristo, niiča primiraqui. Nekztan Jesucristuž tjonz tjuñquiziqui niiž parti žoñinacaqui jacatataquiča. ²⁴ Jalla niiž wiruñ niiž parti žoñinacaž jacatattiquiztan, tii muntuquiz tucuzin-naquiča. Nekztan tjapa Jesucristuž quintra jilirinacami, nižaza niiž quintra mantiñinacami, nižaza niiž quintra azziznacami, jalla tjappacha liwj tjatantaž cjequiča. Jalla nekztanaqui tjapa mantizqui Yooz Ejpžquin intirjitaž cjequiča. ²⁵ Pero anziqui Cristuqui tira mantistanča niiž quintranaciona liwj atipscama. Niiž quintranaca tjewcžtažokaz cjequiča. ²⁶ Ultimquiziqui ticzqui atiptaž zakaz cjequiča. Ticzqui ana iya želaquiča. ²⁷ Yoozqui Cristo utchiča tjappacha mantizjapa. Yooz Ejpkazza

ana Cristuž mantuquiz žejlča. Jalla nii puntu kjanača. Tjapa nekztanaqui Cristuž mantuquiz žejlča. ²⁸ Yoozqui Jesucristo utchiča, tjappacha mantizjapa. Ultimquiziqui Jesucristo Yooz Majchqui tjapa tii muntuquiz žejlčinacami atipžcu, niipachaž Yooz Ejpž mantuquiz cjequiča. Yooz Ejpča wiñaya juc'ant chekanaqui cjequiča, tjappachquiztanaqui.

²⁹ Tsjilla cjesača, jacatatz puntuzakaz. Ančhucaltaž tsjii cuzturumpi žejlča, criichi žoñiqui ima bautistan, ticziž cjen, žejtñi criichi žoñiqui nii ticzi criichiž cuntiquiztan bautismo tanzñiča. Ticziquiztan ana jacatatchi cječhaja, ¿Kjažtiquiztan nižta paa ančhucjo? ¿Čhjuljapa bautismo tanžjo? ¿Ticzi žoñž cuntiquiztanajo?

³⁰ Nižaza ticziquiztan ana jacatatchi cječhaj niiqui, ¿Kjažtiquiztan wejrnacqui zapuru sufrican Yooz taku paljayz kamañquiz tira ojklajojo? ³¹ Apóstol kamañquiz ojklayan anchucqui Jesucristo Jiliržquin criichinčhucča. Jalla nuž cjen cuntintuž wejrqui. Jalla nuž chiican werar razunal chiyuča. Nižaza zapuru wejrqui ticz llaquizican želuča, apóstol kamañquiz ojklaycan. Jilanaca, jalla nuž chiican, werar razunal chiyuča. ³² Wejrqui Efeso cjita wajtquin preso cjicanaqui anawal q'uit animalanacžtan kichjaskattatača. Ticziquiztan anažlaja jacatatñi niiqui, weriž nuž sufritaqui inakat cječhani. Ana criichi žoñž pinsita jaru inapankazza weriž sufritaqui. Ninacaqui tuž cjiñiča: “Lujlžla, licžla, jaka kat učhumqui ticznačan”, jalla nuž cjiñiča ana criichi žoñinacaqui. Ticziquiztan ana jacatattasaž niiqui, nuž cjiñi žoñinacaqui zuma razunchiztakat chiičhani. Pero ultimu žoñinacaqui jacatataquiča.

³³ Jaziqui ančhucqui anaž incallskata. Ana zuma kamañchiz mazinacchizčhucčhalaj niiqui, ančhucqui zuma kamañquiztan tsjii kjutñi chjichtaž cjesača.

³⁴ Ančhucqui zuma litum razunanacchiz cjisna; nižaza litutuma cjee; anaž uj paa. Yekjap ančhucqui Yooz puntunaca ana zuma zizza. Jalla nii ančucaquiz chiižinuča, ančhuc azajo.

JACATATCHI ŽOŇINACŽ CURPU PUNTU

³⁵ Cunamit tsjii žoņiqui pewcznačan, tuž cjian: “¿Jaknužt ticzi žoņinaca jacatataquejo? ¿Čhjuluž cherchi curpuchiz cjequejo?” ³⁶ Zumzu pewczni pewczičha. Semilla čhjaczcu, nii čhjacta semillaqui ana katchi cjequičz niiqui, ew zkala ana jecznašača. ³⁷ Nii čhjacta semillaqui anaž ew zkalapacha cjesača. Nii čhjacta semillaqui semillakazza, trigo cjenami, yekja cjenami, semillakazza, anaž ew zkalapacha cjesača. ³⁸ Semilla čhjactiquiztan jaknužt Yoozqui munčhaja, jalla nižta ew zkala ulanskatča. Čhjacta semillquiztan jama, punta puntaž ew zkala ulanča. Tjapa zkalanacaqui anača tsjiikaz. Punta punta žejlča. ³⁹ Jalla nižta iratača tii muntuquiz žejlni curpuqui. Žoņinacž curpuqui yekjača. Ch'iznacž curpuqui yekjača. ⁴⁰ Nižaza arajpachquin žejlčinacž curpuqui yekjača. Nižaza yokquiz žejlčinacž curpuqui yekjača. Arajpach curpuqui tsjemata cheechi tjeeža yokquiz žejlni curpuquiztan. ⁴¹ Tjuň kjanaqui tsjematača jiiž kjanquiztan. Nižaza tsjematazakazza warawarž kjanquiztan. Nižaza tsjii warawarž kjanaqui tsjematazakazza yekja warawarž kjanquiztanaqui. ⁴² Jalla nižta iratača jacatatzqui. Ticzi curpuqui tsjematača jacatatchi curpuquiztan. Nii ticzi curpuqui tjatža, nižazaž mojkča. Nii jacatatchi curpuzti ana ticznasača, nižaza ana mokasača. ⁴³ Nii ticzi curpuqui ana honorchizza. Nii jacatatchi curpuzti zuma honorchizza. Nii ticzi curpuqui ana azzizza. Jacatatchi curpuzti walja azzizza. ⁴⁴ Nižaza ticzucu curpuqui tii muntuquiz kamzjapa curpukazza.

Jacatatchi curpuqui tsjematačha, wiñaya kamzjapa. Tii muntuquiz kamcan, žoñinacaqui curpuchizza. Nižta zakaz jacatatžcu curpuchiz zakaz cjequičha, wiñaya kamzjapa.

⁴⁵ Cjijrta Yooz takuqui tuž cjičha: “Tuquita žoñiqui Adán cjitatačha, nižaza žejtñi curpuchiztačha, tjapa niiz majch maatinacžtajapaqui”. Cristuqui Adanžtapachazakazza. Jalla niiqui wiñaya žetiž tjaačha, tjapa niizquin criichi žoñinacžtajapaqui. Yooztan kamz, jalla niičha wiñaya žetiqui. ⁴⁶ Tii muntuquiz žoñinacaqui kamčha žejtñi curpuchiz. Wiruñauqui jacatatžcuqui žoñinacaqui wiñaya žejtñi curpuchiz cjequičha. ⁴⁷ Tuquita žoñiqui yok pjilquiztan paatačha. Wiruñta žoñiqui, Jesucristo Jiliriqui, arajpachquiztan tjonchičha. ⁴⁸ Tii yokquiz kamñi žoñinacž curpuqui Adanž curpu iratačha. Nižaza Yooztan arajpachquin kamñi criichinacž curpuqui Jesucristuž jacatatchi curpu iratačha. ⁴⁹ Učhumnacaqui Adán irata curpuchizza. Pero jacatatžcu Jesucristo irata kamaquičha, ew curpuchiz.

⁵⁰ Jilanaca, cullaquinaca, jalla tii puntu tjaajnučha, ančhucaquiz zizkatzjapa. Janchichiz nižaza ljokchiz curpuqui arajpach wajtquin ana luzasačha. Nižaza tii mojkñi curpuqui anaž wiñaya žetasačha arajpachquin. ⁵¹ Tsjii zakaz ančhucaquiz zizkatz pecučha. Tjapa criichinacaqui anaž ticznaquičha. Pero tsjii ratullakaz curpunacaqui campiižintaž cjequičha. ⁵² Tsjii čhjujqui jaknužt ch'ipquiñižlaja, jalla nuž tsjii ratulla curpu campiižintaž cjequičha. Arajpach anjilaž trompeta tjawžtan, curpunacaqui campiižintaž cjequičha. Nii trompeta tjawžtan, ticzi žoñinacaqui jacatatskattaž cjequičha, ana iya ticzjapa. Nižaza žejtñi žoñinacž curpunacazakaz campiižintaž cjequičha. ⁵³ Tii yokquiz žejlñi curpuqui anaž wiñaya tjurñi cjesačha. Jalla nižtiquiztan učhumqui

ew curpuž tanstanča wiñaya žejtzjapa. Nižaza učum ticzñi curpuqui anaž wiñaya tjurni cjesača. Jalla nižtiquiztan učumqui ana ticzñi curpu tanstanča. ⁵⁴ Učumnacaqui ew wiñaya zejtni curpuchiz cjequiča, nižaza ana ticzñi curpuchiz. Jalla nuž wattan Yooz takuqui cumplissi cjequiča. Yooz takuqui tuž cjiča: “Ticzqui atipžtaž cjequiča. Jalla nižtiquiztan ana iya ticz želaquiča. ⁵⁵ Nižaza ticzqui anapanž iya atipaquiča”. Ticzqui anaž iya žoñinacžquiz llaquita cjiskataquiča. ⁵⁶ Ujchiz cjen ticz žejlča. Nižaza ticzqui žoñinacžquiz llaquita cjiskatča. Nižaza tuquita cjiirta liiqui žoñinacžquin persun ujnaca tjeeža. ⁵⁷ Wejrqui Yoozquin ancha gracias cjican tjaa-uča. Jesucristo Jilirž cjen učumqui ticzquiztan atipaquiča.

⁵⁸ Jalla nižtiquiztan, weriž pecta jilanaca, Yoozquin tjurt'iñi kuzziz cjee, nižaza Yoozquin tjup kuzziz cjee, nižaza Jesucristo Jilirž tjaata kamañquin juc'anti juc'anti kuz tjaa. Ančhucqui zizza, Jesucristo Jiliržtajapa langzqui anača inaquí.

16

CRIICHINACŽTAJAPA PAAZ JUNTIZ PUNTU

¹ Tsjii zakal chiižinuča, criichinacžtajapa paaz juntiz puntuquiztan. Jaknužt Galacia provinciquin wejrqui tjapa iclizziz žoñinacžquiz chiižinčinčhalaja, jalla nižta irata ančucaquiz chiižinuča, paaz juntantiz waquiziča, pori criichinacžquiz yanapzjapa, jalla nii. ² Zapa siman tumincuqui ančhucqui ančucaž cantiquiztan jama t'akz waquiziča. Jalla nuž t'akžcu chjojwaquiča wejt tjonz-cama. Nekztan weriž tjontan, ana žoñ žoñžquiztan apura ojklaycan paaz juntantichuca. Ančucaž t'akzta paazqui listupachakaz cjequiča. ³ Nižaza ančhucqui tsjii kjaž jilanaca illz waquiziča, nii juntantita paaz chjichñijapa

Jerusalén wajtchiz criichinacžquiz. Nižaza ančhucqui nii illzta jilanacžquiz tsjii carta credencialž tjaaquičha. Nekztanaqui wejr tjonžcu, wejrpachal ninaca cuchanžcača Jerusalén watja. ⁴ Wejr ojkchuca cjequiž niiqui wejtтан chicaž okaquičha ninacaqui.

TSJII KJAŽT PUNTUNACA

⁵ Ima tjoncan, wejrqui Macedonia yokaran ojklayasaj cjiwčha. Wiruñaquí Corinto irantasaj cjiwčha, ančhucacuíz tjonzjapa. ⁶ Irantižcu tsjii kjaž maj kamačhan, uz cunamit nicju sac timpu watačhani. Nekztanaqui ančhucqui wejt ojklayzjapa yanapasača, jakzi ojkz cjenami, jalla nii. ⁷ Wejrqui tsjii upacama watcankaz ana tjonz pecučha. Antiz tsjii kjaž maj ančhucatan kamz pecučha, Yooz Jiliriž munan. ⁸ Pero Efes wajtquin kamača Pentecostes tjuñicama. ⁹ Tii Efes wajtquiz ancha Yooztajapa langz žejlčha. Nižaza zumpachapan langznan, walja žoñinacaqui criyačhani. Nižaza walja Yooztajapa langzñi quintra žoñinaca žejlčha.

¹⁰ Timoteož irantižquitán, ančhucqui Timoteož kuz cuntintupanž cjiskataquičha. Niiqui Yooz Jiliržtajapa langža, wejr irata. ¹¹ Jalla nižtiquiztan anaž jecmi ančhucacuíztan nii Timoteo iñarasača. Antiz ančhucqui juc'antiž yanapaquičha, nii zuma cuntintu tira ojklayajo. Nižaza nii yanapaquičha, wejr chertzñi quejpžcajo. Tekzi wejrqui Timoteo tjewznučha parti criichi jilanacžtan.

¹² Apolos jilž puntuquiztan tiil maznučha. Wejrqui ancha nižquiz rocchinčha, yekjap jilanacžquiz cumpañt'ajo, ančhucacuíz chertzñi. Parti jilanacžtan ojkz cjen Apoluqui ana okawk cjichičha. Wiruñ niiqui ančhuc chertzñi okačhani, atchucaž cjen.

¹³ Ančhucqui persun kamaña cwitaza. Yoozquin tjurt'iñi kuzziz cjee. Yooz aztan tjup kuzziz cjee. ¹⁴ Čhjulu paacanami zuma munaziñi kuzziz cjee.

¹⁵ Jilanaca, cullaquinaca, ančhucqui zizza. Acaya yokquiz Estefanasqui niž jamillanacžtanpacha primira Yoozquin criichiča. Nekztanaqui ninacaqui parti criichi jilanacžquiz yanapzjapa kuz tjaachiča. ¹⁶ Jalla nižta kuzziz žoñinacž tawk jaru kama. Nižaza tjapa nižta criichinacžquiz yanapñinacami, nižaza Yooztajapa langzñinacami rispitaquiča. Nižaza ninacž tawk jaru kama.

¹⁷ Estefanastan Fortunatžtan Acaicužtan jalla ninacaž tjontan, walja cuntintutača wejrqui. Ančhucaž ana wejt-tanž žejlchucaž cjen, ninacača ančhuc cuntiquiztan wejr yanapchiqui. ¹⁸ Wejtta kamcan ninacaqui wejt kuzquiz amtaychiča, jaknužt ančhuca kuzquiz amtayčhaja, jalla nižta. Nižta žoñinacaqui, rispittaj cjila.

¹⁹ Asia provinciquin žejlñi jilanacaqui ančhucaquin tsaanžquiča. Aquilžtan Priscilatan, nižaza ninacž kjuyquiz ajczñi jilanacžtan, jalla tjapa ninacaqui ančhuc criichinacžquin tsaanžquiča, Jesucristo Jilirž tju-quiz. ²⁰ Nižaza tjapa criichi jilanacaqui ančhucaquin tsaanžquiča. Nižaza ančhucaquiz porapat zuma kuztan tsaanassnaquiča.

²¹ Wejrqui Pablutča. Persun kjaržtan tii weriž tsaanta litraqui cijruča.

²² Jakzilat Jesucristo Jiliržquin ana kuzziz cječhaja, nižaza quintra cječhaja, jalla niiqui anawalquiz uchtaž cjequiča. ¡Učhum Jesucristo Jiliri urej tjonla!

²³⁻²⁴ Nižaza Jesucristo Jiliriqui ančhucaquiz zuma yanapt'ila. Nižaza wejrqui tjapa ančhucaquin k'ayichučha Jesucristuž cjen. Jalla nužoj cjila. Amén.

Ew Testamento: Chipay Tawkquiztan New Testament in Chipaya (BL:cap:Chipaya)

copyright © 2009 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Chipaya

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Chipaya [cap], Bolivia

Copyright Information

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Chipaya

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-22

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 9 Sep 2021 from source files dated 19 Aug 2021

baeaa6d6-fcc1-578f-afbd-04a9c5c14184